

KÖZGAZDÁSZ

A képzéskorszerűsítés átfogó értékeléséről

Az állásfoglalásnak a kontinuitás meghatározójává kell válni

A KÉPZÉSKORSZERŰSÍTÉS ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE

tűzte napirendre a pártbizottság március 28-i ülésén, melynek vitájára meghívta a testület dr. Stark Antal rektorhelyettesét és dr. Csizmadia Ernő iparkari dékánját is. A téma előadója Berend T. Iván rektor volt. A beszámoló főbb vonásaiban a következő gondolatokat tartalmazta:

Részletesen foglalkozott a képzéskorszerűsítés munkájának előkészítő szakaszával. Emlékeztetett azokra a belső egyetemi és országos feladatokra, amelyek meghatározták az 1973-74-től megindult korszerűsítési munkálatok újabb hullámát. Az első szakaszban elkészült az MSZMP oktatáspolitikai irányelvei alapján az egyetem fejlesztési irányelve és intézkedési terve. A kiinduló pont az elengedhetetlen korrekció végrehajtása, a koncentrációs periódus felszámolása, az első tanulmányi év problémáinak megoldása és a túlszakosítás (szak-szakágazati rendszer) megszüntetése volt.

Az 1975 és 1977 közötti időszakot a tervezés, tanterv és programkészítés munkálata töltötte ki. De ez a munkafázis már nemcsak tantervi előkészület volt, hanem a tananyagprogramok beható vitája is. A korszerűsítés, megszüntetve a szakágazati rendszert, kevesebb szakon biztosítja az átfogóbb, komplexebb képzést. Az elfogadott elvek realizálását tükrözi a külgazdasági és világgazdasági oktatás kereteinek kiszélesítése, a közgazdasági elméleti képzés kereteinek az elmélettörténet-oktatás bővítésével való erősítése, a társadalmi tudományi alapszaki, szociológiai oktatás bővítésével történet megerősítése stb. Mindezzel összefügg bizonyos képzési területek szakirányainak változtatása is, ami részben a főiskolákkal való összehangolás konzekvenciájaként is napirendre került. A szakosítás erőteljesebb összevonása következtében a korábban hu-

szonyolc féle közgazdasági, egyetemi diploma által jelzett túlszakosítás helyett nyolc szak alakult ki, valamint a tanárszakok három csoportra összevont képzési szerkezetet hozott előrelépést. Ezzel összefüggésben a tantárgyak száma mintegy 20-25 százalékkal csökkent, a vizsgák száma pedig mintegy egyharmaddal mérséklődött. Vizsgálat tárgyat képezte az 1976/77-es tanévben az új tanterv személyi-nyaghi feltételei is. A korszerűsítés és tantervkivitelezési munka ezen szakaszának egyik központi feladata volt az alternatív blokkok részletes kidolgozása. Huszonhárom blokk készült el.

Végül is a képzéskorszerűsítés központi jelentőségű területén a tantárgyak fejlesztésére jobb koordinációs teret kiterjedt munkát sikerült elvégezni és a tananyagfejlesztés olyan kereteit sikerült kialakítani, amelyek az elfogadott elvek realizálását elindították.

A korszerűsítési munkák legutóbbi másfél éves szakaszában az állami munka középpontjában a tananyagmunkák, tananyagviták, az oktatás eszmei-ideológiai-szakmai tartalmának fejlesztése s mindezek egyetemi irányítása és ellenőrzése állt.

TANSZÉKEINK NAGY RÉSZÉN

igen kiterjedt tananyagfejlesztési, átrendezői, tananyag-kialakítási munka folyt. Sikerült biztosítani, hogy ezt széles körű szakmai viták kísérjék, melyek a szakmai követelményekkel összekapcsolódva a gyakorlati élettel való minél jobb összehangolást és a tantárgyak eszmei-ideológiai igényességét is elemezték.

Egyik sarkalatos célkitűzése volt a szociálisták gazdasági gyakorlatának és elméletének korábbiaknál sokoldalúbb, a társadalmi viszonyokhoz igazított, a szociálisták tapasztalatait is jobban bemutató oktatása, ami a világgazdasági összefüggéseket, a világgazdaságról szóló ismereteket, a harmadik világ problémáit, az

üzemszervezési és a munkatudományi tanszék által kibocsátott reformkonceptió jegyében készült tankönyvekre. A tananyag munkák és az oktatás tartalmi fejlesztése a beszámoló jóval intenzívebben kapcsolódhat össze nyilvános szakmai vitákkal, melyeket külső szakemberek nagyobb számú részvétele, több tanszék együttes vitája, illetve egyetemi testületi fórumok nyilvánosságára az ellenőrzés és kiigazítás érdekében értékelés nagyban lehetőségével ruházott fel.

Mindez az érdemi munka fontos eredménye. Ennek ellenére azonban számos tananyag szakmai-eszmei színvonalával, oktatási folyamataink — az előadás-kurzusok, szemináriumok és gyakorlatok, a számonkérés — tartalmi és módszertani szintjével korántsem lehetünk elégedettek. E tevékenység átlagos színvonala több esetben a meglévő lehetőségektől is elmaradt, az oktató és nevelő munka, is komoly gyengeségeket mutat.

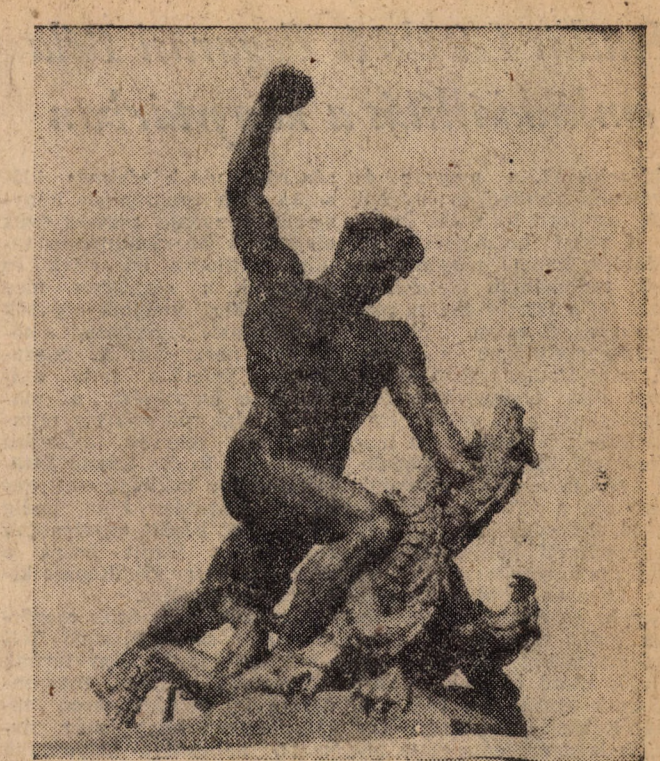
A képzéskorszerűsítés egyik fontos elve, melyet az egyetemi tanács 1975 májusi határozatában is rögzített, az alternatív szerepek bővítése volt, képzési rendszerünkben. A blokkok oktatását — a nappali tagozaton — az 1977/78. tanév második félévében kezdtük el. A következő tanév második félévében kiterjesztettük az alternatív tárgycsoportokat az esti-levelező tagozatra és újabb nappali évfolyam kapcsolódott oktatásába.

Az alternatív blokkra jelentkezők mind a két alkalommal zökkenés nélkül zajlott le, ami a kielégítő tájékoztatásra és a rugalmasan kezelt létszámkeretekre vezethető vissza.

A szaktanszék alternatív blokkjai mellett a szakon belüli specializáció és a szakképzés komplexebb közgazdasági kiegészítésének sajátos kapcsolása valósul meg több blokk

felé. Arról nem is szólva, hogy ez az együttes mélyebb, hogy ne mondjam tartalmiból gyökereket is érint. Nevezetesen azt, hogy a szakkollégium, mint intézmény milyen hatással van környezetére, egyetemi, illetve legközelebb, kollégiumi környezetére. Kovács Károly a nemrég megválasztott DB-titkár így vélekedik erről: „Szerintem az adó közeg megvan, csak a befogadó nincs. Azaz, mi fűntartjuk a nyíltságot, tehát az érdeklődők bekapcsolódhatnak a munkánkba (persze kivételesen csak alapos kiválasztás után), viszont a hallgatók jelentős része a füle botját sem mozgatja. Megtettük azt is, hogy, akit idén nem vettünk fel a Szakkollégiumba, kértük, hogy a Veres Pálnéban helyezték el. Először is segítve, megadva a lehetőséget nekik, hogy részt vegyenek a különböző foglalkozásokon, különösen a szakkollégiummal el a közösségünkben.”

Póta János a szakkolezszt előző tanulmányi felelőse kissé másképp látja a helyzetet: „A Szakkollégiumnak jobban kellene keresni a lehetőségeket, hogy hatni tud-

A felvételt készítette: Puffai Árpád

Hazánk felszabadulásának ünnepén

Kedden 10 órakor került sor egyetemünk aulájában hazánk felszabadulása 34. évfordulójának megünneplésére. Meghívott vendégeink voltak Valerij Rozanov, a Szovjetunió budapesti Nagykövetségének titkára és Borsos Mária, a IX. kerületi KISZ-bizottság szervező titkára.

Az ünnepi beszédet dr. Kolacsek András, a pártbizottság tagja, a belkereskedelmi tanszék docense tartotta. Beszédében először április 4-ét méltatta, mint hazánk legjelentősebb történelmi fordulóját, majd így folytatta beszédét: „Az évfordulók egyben a megélt út értékeit is felidéznek, a századok tevékenységére, a számvetésnek és a tanulságok levonásának alkalmát is.” Ennek jegyében tekintett vissza a párt több mint fél évszázados tevékenységére. „A Magyar Kommunista Párt az illegitímus negyedszázad után harcoktól edzette, határozott programmal, a népi demokratikus átalakulás vezető erejeként lépett a politikai élet porondjára. Meg tudta nyerni szövetségeseinek támogatását, mozgósította a tömegeket a feladatok megoldására. Ez tette lehetővé, hogy három évvel a felszabadulás után a népi demokratikus állam betöltötte a proletárdiktatúra funkcióit, hazánk a szocialista fejlődés útjára tért.”

„A Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésevel gyors ütemben kibontakoztak szocialista államunk építő, tevékeny funkciói. Az évforduló alkalmából jogos büszkeséggel emlékeztünk történelmi vívmányainkról, országos és helyi eredményeinkről.”

„Történelmi tapasztalataink bizonyítják: az országot a társadalmi fejlődés útjára vezetni és ezen az úton haladni a mindenkori konkrét helyzet marxista-leninista elemzésével lehetséges.”

„A marxizmus-leninizmus általános törvényszerűségeiből és a hazai sajátosságokból kiindulva pártunk az elmúlt húsz évben — a tömegekkel összeforvva, jó alkotó egyetértésben — három történelmi jelentőségű feladatot oldott meg: a munkánszolgálat megvédését, megszilárdítását, a mezőgazdasági szocialista útszervezését és a szocialista tervezéskorlátozott szolgálati gazdaságirányítás hatékonytá tételét. Mint ismeretes, gazdasági irányításunkat — a bevált alapelvekre építve — folyamatosan a fejlődés igényeivel igazítottuk. Pártunk tudományos elméletünkre és a magyar valóságra épülő politikájával teremtett kiegyensúlyozott belpolitikai helyzetet, biztosította a lendületet, töretlen szocialista fejlődést.”

„Nemzeti függetlenségünk megvédésének, szocialista építmunkánk folytatásának legfontosabb nemzetközi biztosítéka az, hogy a szocialista országok testvéri közösségéhez tartozunk.”

„Céljainkat csak békeesetben érhetjük el. Szocialista társadalmunk építésének külső feltételei között a legfontosabb a béke biztosítása. A Szovjetunióval és a többi testvéri szocialista országgal együtt pártunk nemzetközi tevékenysége egyértelműen és következetesen ezt a célt szolgálja. Alapvető törekvésünk egy új világháború kitörésének megakadályozása, a fegyverkezési verseny megfékezése, a béke és egymás mellett élés kiterjesztése.”

A jelenlegi helyzetben, amikor a nemzetközi enyhülési folyamat az imperializmus széleskörű erőinek fokozódó aktivitása következtében lelassult, a haladásellenes körök és az őket egyre nyíltabban támogató, velük szövetségeket kereső kínai vezetők kalandor agresszív politikájának leleplezése, a valószínűleg felzárkózás, a lezserelés előmozdítása a legfontosabb teendő. Az enyhülés ellenségeivel vívott küzdelemben nagy jelentősége van valamennyi beleszerető erő közös fellépésének, amelynek aktív részese hazánk népünk.” — Ezzel a gondolattal zárta ünnepi köszöntőjét dr. Kolacsek András.

Szép színmű volt az ünnepélynek a kitüntetések átadása. Felszabadulásunk alkalmából az alábbiak részesültek kitüntetéssel: a Munka Erdemrend arany fokozatát kapta Bertók István. Munka Erdemrend ezüst fokozatot Kolacsek András. Ők ünnepélyes keretben a Parlamentben vették át a kitüntéseiket. A Forradalmi Ifjúsági Napok alkalmából Kiváló Munkáért kitüntetést kaptak: Láng János és Stafira Zsuzsa. Miniszteri Dicséretben részesült Farkas Péter és Gábor András. Rudas László-díjat kapott: Borda Józsefné, Halmai Gábor, Kövér György. Jutalomban részesültek: Bihari Péter, Gábor András, Halász Géza, Kartodné dr. Kaponyi Erzsébet, Király István, Szabóné Berki Éva, Vasvárné Császtói Gabriella. A IX. kerületi KISZ-bizottság részéről Borsos Mária adta át a kitüntetések azoknak, akik több éven keresztül végeztek kimagasló politikai munkát. Kiváló Ifjúsági Vezető kitüntetést kapott Nagy Katalin. Dicséretet kapott: az ipar kar III. évfolyam agrár szakának KISZ-alszervezete, és a kereskedelmi kar III. évfolyamának KISZ-alszervezete. A legmagasabb KISZ-kitüntetés Szikora Mária kapta. KISZ Erdemrendben részesült. Ő díját a KISZ központi ünnepségén vette át. Simonyi Tamás és Sággy Zoltán KISZ Dicséret Oklevelet kaptak.

A kitüntetések ünnepélyes átadása után az egyetemi énekkar, a tánckar és az irodalmi színpad adott színvonalas műsort. Az ünnepély az Internacionálé hangjait zárta.

Geszti Margit

Két kolezs egy fedél alatt

Látogatás a Veres Pálné utcai kollégiumban

Ha azt mondom „Veres Pálnéok”, félreértésre adhat okot. Így csak azt a 68 diákot illik titulálni, aki nem szakkollégista. Fura együttes ez: egymás mellett laknak itt, egyik szobában szakkolezsok, a másikban „Veres Pálnéok”, mégis valahogy nem túl sok közülük van egymáshoz. Igaz, mindegyiknek van saját nevelőtanára és DB-je, tehát illy módon szervezettel is külön világot alkotnak. Ez persze nem zárna ki a közös programokat. A szakkolezs rendezvényein bárki részt vehet, azok nem zárkórúéék. Csak hogy az együttes részvétel meglehetősen esetleges, direkt közös rendezvény nemigen akad.

Hallani olyan vélekedést a „Veres Pálnéoktól”, hogy a szakkolezsok beképzeltek, rártartók, tudósjelöltek. Ez a minősítés is minden bizonytalanság felülírásával, hiányos ismeretből táplálkozik. Valószínűleg van ilyen szakkolezsos is, de nem valószínű, hogy általánosítani lehetne ezeket a jelzőket. Többet elbíráltunk értékelik az ilyenfajta vélekedéseket. Általában nem arra büszkék,

hogy szakkolezsosok, hanem arra, amit tudnak, s erre mindenkinél van lehetősége. Aki többet vállal, arra könnyen ráfogják, hogy rártart. Ezekben a kijelentéseken nyilvánvalóan lehetne vitatkozni, de nem is ez a lényeg itt, hanem az, hogy milyen valójában a kapcsolat a „Rajk Lászlóok” és a „Veres Pálnéok” között. Volt, aki úgy fogalmazott, hogy a közös érintkezési pont mindössze a zuhanzó és a tanulószoba. A szakkolezs DB-titkára szerint igyekeznek minimálisra csökkenteni az összehorduléseket — ezek főleg apró ellentétek —, s szerinte megvalósult a „békes egymás mellett élés” politikája, amit egy „Veres Pálné” sajátos módon úgy fogalmazott meg, hogy semmi közös sincs egymáshoz.

Többet kijelentették, hogy a két kolezs közötti kapcsolat milyensége nem valós probléma, ez csak holtvágány, s pusztán az újságról fújja fel. Nem akartunk fölöslegesen feszültséget kelteni, mely érdekelt bennünket, miképpen élnek együtt „két kollégium” lakói.

Arról nem is szólva, hogy ez az együttes mélyebb, hogy ne mondjam tartalmiból gyökereket is érint. Nevezetesen azt, hogy a szakkollégium, mint intézmény milyen hatással van környezetére, egyetemi, illetve legközelebb, kollégiumi környezetére. Kovács Károly a nemrég megválasztott DB-titkár így vélekedik erről: „Szerintem az adó közeg megvan, csak a befogadó nincs. Azaz, mi fűntartjuk a nyíltságot, tehát az érdeklődők bekapcsolódhatnak a munkánkba (persze kivételesen csak alapos kiválasztás után), viszont a hallgatók jelentős része a füle botját sem mozgatja. Megtettük azt is, hogy, akit idén nem vettünk fel a Szakkollégiumba, kértük, hogy a Veres Pálnéban helyezték el. Először is segítve, megadva a lehetőséget nekik, hogy részt vegyenek a különböző foglalkozásokon, különösen a szakkollégiummal el a közösségünkben.”

Póta János a szakkolezszt előző tanulmányi felelőse kissé másképp látja a helyzetet: „A Szakkollégiumnak jobban kellene keresni a lehetőségeket, hogy hatni tud-

ja a „Veres Pálnéokra” és az egyetemre is. Fölmerül természetesen a kérdés: hogyan. Nem könnyű erre válaszolni, azt hiszem, alaposan át kéne ezt gondolni. Szereljenek többet, hallassák jobban a hangjukat? Nem tudom. Ez is egy út lehet. De biztos van még számos más lehetőség is; ezeket kellene megtalálni.”

Valójában persze az egyetem sem nagyon támaszkodik a Szakkollégiumra. Erről Kovács Károly panaszkodik: „Úgy vélem, nem megfelelő a kapcsolatunk az egyetemmel, a különböző egyetemi szervezetekkel. Adhatna feladatokat az egyetem tanulmányi és mozgalmi körében egyaránt. Úgy érzem, a kollégiumban rejlő szakmai erőt nem használja ki az egyetem; konkrétan például a tanszéki kutatásokra gondolok.”

Mit az elvárások egy szakkolezsossal szemben? Dobák Miklós szerint: „Címszavakban: szakma, közösségi munka, kritikuság, elkötelezettség. Két dolgot nemigen kell részletesen magyarázni: az

(Folytatás a 7. oldalon)

Rudas László és Fogarasi Béla emlékkiállítás a könyvtárban

Március 21. a magyar és egyetemes történelem kiemelkedő, sorsfordulót jelző ünnepe. E héten országosztérre és külföldön ünnepi megemlékezések, tudományos ülésszakok idézik fel a 133 történelmi nap eseményeit. S vajon ünnepelhethetjük-e máthobban e napokat, mint Rudas László és Fogarasi Béla életművének fellillantásával, a mi sajátos eszközeinkkel; a betűvel, az írodalommal? Ezekkel a szavakkal nyitotta meg könyvtárunk igazgatója a Tanácsköztársaság 60. évfordulója alkalmából rendezett emlékkiállítást, majd így folytatta: ők keitén ama kevesek közé tartoztak, akiknek az élet megengedte, hogy hidat verjenek a Tanácsköztársaság és a felszabadulás utáni időszak, a szocializmus építésének időszakai közé! E két kiemelkedő tudós, pedagógus egész élete, tudományos tevékenysége szellemi örökségünk értékes és féltve őrzött része. Rudas László már 1905-ben a Népszava munkatársa lett, részt vett a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakításában, a Tanácsköztársaság idején a Vörös Újság, majd később az "Internationale" c. folyóirat munkatársa volt. Az ő fordításában jelent meg elsőként 1919-ben Lenin "Állam és forradalom" c. műve. Fogarasi Béla kortársához hasonlóan indult el pályáján. Mint a Vörös Újság másik szerkesztője vallotta, hogy a betűnek, az írott szónak tudatformáló ereje, jelentősége felbecsülhetetlen. A Tanácsköztársaság idején mint a Központi Könyvtár Népbirodtóság felsőoktatási csoportjának vezetője, majd a Marx-Engels Munkásegylet irányítója sajátos eszközeivel küzdött az emberek szellemi felemelkedéséért. A Tanácsköztársas-

ság rövid, de küzdelmes időszakát után emigrációba kénytelenek voltak menekülni, majd a 20-as évek elejétől a Szovjetunióban találtak otthonra. Itt éltek és dolgoztak, s alapították meg életműüket, melyből oly sok tapasztalatot meríthetett a következő nemzedék. A felszabadulás lehetővé tette számukra a hazatérést, s magyarországi tudományos munkásságuk jelentős állomása volt, hogy Rudas László 1948-tól 1950-ben bekövetkezett haláláig, Fogarasi Béla pedig 1953—1957. között egyetemünk rektoraként járult hozzá a marxista közgazdász-képzés kibontakoztatásához. Szellemi örökségük megőrzése, ápolása megítéző feladat egyetemi könyvtárunk számára. E kiállítás megrendezése jól példázza azon törekvésünket, hogy még nagyobb hangsúlyt helyezzünk történelmi örökségünk ápolására, rendszeresen bemutatjuk a magunk eszközeivel — a betűvel, a könyvekkel és folyóiratokkal — mindazon személyiségek életét, munkásságát, akik fejlődésünk, egyetemi képzésünk megalapozásához hozzájárultak. Gyűjteményünk még nem teljes. Szeretnénk összegyűjteni mindazokat a dokumentumokat, amelyek nem kerülhettek könyvtárunk állományába. Értékesebbé tenné tudományos örökségünket, ha rendelkezésére bocsátanák könyvtárunknak azokat az írásos emlékeket, publikációkat, fényképeket mindazon oktatók, akiknek ilyen birtokában van. A kiállítás a Központi Könyvtár második emeleti előcsarnokában volt látható április 4-ig. Megrendezéséért a Könyvtár KISZ-szervezetének fiataljait illeti a köszönet.

Csonka Éva

A bevezetésre kerülő árreformról

- Pénzügy Klub -

Egyetemünk legsikeresebb szakklubja a Pénzügy Klub. Sikerének egyrészt az a titka, hogy már többéves múltja van és így elfozadásért, „köztudatba hozásáért” már nem kell küzdenie. Másrészt — és nyilvánvalóan az a fontosabb — a meghirdetett előadások témái olyanok, amelyek „a levegőben vannak” s bár elsősorban pénzügyi vonatkozásúak szélesebb érdeklődésre is számot tarthatnak. Általában nem nagy nevekkel, hanem azzal csábítják a Pénzügy Klub szervezői a hallgatókat, hogy mindig jó szakembereket hívnak meg, akikkel az előadás után valódi szakmai eszmecserére nyílik lehetőség.

Az idei tanévben a klub vendége volt Hagelmayer István, akinek a népgazdaságunk helyzetéről tartott előadásának az volt az érdekessége, hogy már 1978 végén szinte első kézből értesülhettünk arról, hogy miben sikerült teljesíteni a tervet, és miben maradtunk le. A Pénzügy Kutató Intézet igazgatója felvázolta azokat a folyamatokat, amelyek a nehézségeket okozták és a továbblépés alternatíváit.

Február elején Eröss Gyula volt a klub vendége. A Magyar Nemzeti Bank New York-i képviselője elsősorban hitelvitéléseinkről szólott, de beavatott a nyugati hitel- és bankélet számos műhelytitkába is.

A Pénzügy Klub legutóbb olyan témát választott, amelyet igen nagy érdeklődés, szakmai s magán kíváncsiság vesz körül, az 1980-ban bevezetésre kerülő árreformot. Március 23-án — a magyar-NDK meccsel egyidőben! — kb. 60 érdeklődő előtt Nagy István a Pénzügyminisztérium munkatársa tartott előadást.

Először az 1968-tól eltelt időszakról hallhattunk, azokról a folyamatokról, amelyek

kikényszerítették a küszöbön álló reformot. Az árpoltika racionális célkitűzéseit az ármechanizmus nem tudta közvetíteni, és elsősorban az árképzés szerkezetét orientáló hatása nem funkcionált. Erre pedig különösen 1973—74. az úgynevezett cseppfolyó utáni időszakban lett volna szükség. De az ebben az időszokban hozott árreformok sem voltak képesek a termelőket a valóban gazdaságos termelésre orientálni.

Az árreform tehát hangsúlyozottan a termékszerkezet változtatására kíván hatni az ármechanizmuson keresztül. A reform hatására meg fog szűnni árrendszerünk negatív kétszínűsége, tehát az, hogy a termelői árak felette vannak a fogyasztói árak. Várhatóan az árarányok jóval realisabban fogják tükrözni a külpiaai árarányokat, és 1980-tól jóval egyszerűbb lesz pénzügyi rendszerünk is.

Érdekes elméleti és metodikai része volt az előadásnak az ahol arról esett szó, hogy más-más feladatot jelent az 1980-as úgynevezett induló árak meghatározása illetve magának az ármechanizmusnak a kiépítése. Nyilvánvaló, hogy ez utóbbi a lényegesebb, hiszen ez képes az előbbi hiányosságait, esetleges tévedéseit korigálni. Az előadás utáni élénk vita — amelybe a tanszék néhány oktatója is bekapcsolódott — éppen akörül bontakozott ki, hogy vajon képes-e a bevezetésre kerülő mechanizmus erre.

A Pénzügy Klub idején terveiben még szerepel egy beszélgetés Köves Andrásval a Konjunktúra és Piackutató Intézet munkatársával a kelet-nyugati kereskedelem kérdéséről. A klub szervezői ide is szeretettel várnak minden pénzügyes és nem pénzügyes érdeklődőt.

Hann Péter

Sajtószemle

Közeleteli tevékenység, személyi hírek

Március 8-án a Bécsi Collegium Hungaricum tavaszi rendezvényeinek keretében egyetemünk rektorának, dr. Berend T. Ivánnak nagy érdeklődéssel kísért előadása hangzott el. Az előadás a magyar gazdasági fejlődés legutóbbi tíz évének sajátosságait elemezte — olvashatjuk a Népszabadság valamint a Magyar Nemzet március 9-i számában. Tanácskozási színhely volt Salgótarján is, ahol a Magyar Közgazdasági Társaság Nógrád megyei Szervezete rendezett előadást közgazdászok részére. Kiss Imre, a Matematikai és Számítástudományi Intézet docense a számítógépes vállalati információ-rendszerek tervezésének kérdéseiről tartott előadást. (Nógrád, március 6.) A Figyelő február 21-i száma a Magyar Közgazdasági Társaság február havi programjáról tájékoztat. A cikk elismerően nyilatkozott a Képzési Bizottság Szakosztály keretében megvalósított tanulmányról, melyet közlekedésgazdaságtan tanszékünk készített. A közlekedés és hírközlés VI. ötéves terviduzszi munkatársai előirányzatainak megalapozására tett javaslatok a szerző szerint a gyakorlati tervező munkában jól használhatóak. Ugyancsak a szakosztály felkérésére tartott előadást világ-gazdasági tanszékünk professzora, dr. Szentés Tamás; aki „Az új világ-gazdasági rendszerrel kapcsolatos aktuális problémák”-at elemezte. A Figyelő 7. számában „Az 1973. évi részecskés felosztása” c. korábban megjelent cikket helyesbítette és egészítette ki dr. Róth József adjunktus. (Figyelő, február 28.)

Ismertetések

Központi Könyvtárunk két kiadványát ismerteti a Könyvtáros szakfolyóirat, februári száma. A Közgazdasági Szakkönyvtári Kalauz, 1978. c. kiadvány, mely a legjelentősebb közgazdasági gyűjtőkörű könyvtárak címtára, nagymértékben megkönnyíti a szerepeltetett 21 könyvtár legfontosabb adatainak, tevékenységének áttekinthetőségét. A Dokumentált Folyóiratok Jegyzéke, 1978 címmel közreadott kiadvány pedig Központi Könyvtárunk által feldolgozott és tájékoztató kiadványainkban szerepeltetett, valamint szétválogatott információk szolgálatunk révén hozzáférhetővé tett csak-

nem 500 lap és folyóirat listáját tartalmazza, megkönnyítve a használatot tájékozódását állományunk e részében.

Kutatás

Kilenc ipari vállalat, öt szövetkezet, valamint a kereskedelem képviselői sajtótájékoztatót tartottak, hogy a cipőipar jelenlegi helyzetéről, elkötelezettségeiről, korszerűsítési törekvéseiről. A résztvevőket a cipőkereskedelmi vállalatok szakmai bizottságának elnöke, dr. Angyal Gyula tájékoztatta az 1979/1980. évi őszi-téli cipőellátásról, a belkereskedelm által rendelt cipőmennyiség összetételéről, minőségi változásairól. A szakmai bizottság szerződést kötött egyetemünkkel különböző piacutatók elvégzésére annak érdekében, hogy mindegyik igazodjék a vásárlók igényeihez. E szerződés értelmében az egyetem tanulmánya a március 24., Világ-gazdaság, február 24., Bőripari Dolgozó, február 24.)

Oktatás, képzés, továbbképzés

Mint ismertetés, 10 évvel ezelőtt alakult meg a Magyar Kereskedelmi Kamara marketing szakbizottsága, melynek létrejötté és tevékenységére a magyarországi marketingtevékenység kibontakoztatásáért, a jól képzett marketing szakemberek biztosításáért célzott. Cséky Gabriella a Világ-gazdaság február 24-i számában e törekvést ismertetve kiemelte a piacszerzési tanszék keretében folyó, évtizedes múltra visszatekintő, szervezett képzés előnyeit. A Magyar Közgazdasági Társaság Veszprém megyei szervezete „Veszprém megyei napot” szervez fiatal közgazdászok számára. A rendezvényorozat keretében többek között egyetemünkön is előadásokat tartanak, hogy megismerjék az itt tanuló fiatalokkal Veszprém megye gazdaságát, vállalatainak életét. (Veszprémi Napló, március 2.) Tizenhat felsőoktatási intézmény mintegy kétszázötven hallgatója vett részt az év január 29-től február 7-ig tartott népművelési gyakorlaton. A résztvevők 4—5 tagú komplex csoportokban 10 napot töltöttek Budapest peremkerületében és Borsod megyében. A gyakorlat tapasztalatait, hiányosságait elemző kerékasztal-beszélgetésről az Észak-Magyarország február 21-i száma.

Csonka Éva

KSC-közgyűlés

Megtartotta évi rendes közgyűlését egyetemünk sportklubja. A március 26-i összejövetelen a KSC hét szakosztályának képviselői előtt Molnár Sándor elnök, a testnevelési tanszék vezetője számolt be az elmúlt év eredményeiről, a szakosztályok s az egyesület munkájáról.

Változatlanul legeredményesebb szakosztályunk a női röplabda (NB I), a legnépszerűbb sportág pedig a kosárlabda. Szép eredményeket könyvelhettek el tavaly asztaliteniszeink, valamint ifjú és nem sokkal idősebb esélyeseink. Tömegsport szintjén mozog, illetve jó lenne, ha valóban sokak sportja lenne a tájékoztató futás és a természetjárás. Férfi kézilabdázóink a Budapest II. osztályban játszanak, míg a nők tavaly jutottak el ugyanerre a szintre.

A sportklub a tömegsport területén igyekszik megfelelni azoknak a követelményeknek, amelyeket a társadalmi igény támaszt. Ily módon együttműködve a testnevelési tanszékkel és az ifjúsági szervezettel, különböző sportrendezvények-re invitálja az egyetem oktatóit, dolgozóit és hallgatóit. Sokan részt vehetnek az úgynevezett konditornán, a téli síturákon, a tenisztanfolyamon, valamint a különböző házi bajnokságokon. Gondot fordítanak az „Edzett Ifjúságért” mozgalom követelményrendszerének teljesítésére, illetve annak elősegítésére is; jelvényeink száma alapján a végzett munka a középszinten mozog.

Az elnökség beszámolóját a közgyűlés egyhangúan elfogadta.

KISZ-bizottsági ülés

A KISZ-bizottság március 23-án ülést tartott. Elsőként meghallgatta és megvitatta a Könyvtár KISZ-szervezetének beszámolóját. A beszámoló követő vita során szó esett arról, hogy a könyvtári KISZ-szervezet segítséget ad a hallgatóknak a katalógusok közzétételére, a kutatómunkához. Az általános kar titkára társadalmi munkát ajánlott fel a katalógusok rendezéséhez. Idén is sok könyvet rongálnak meg a diákok, s a folyóiratokat, vagy azok egyes cikkeit változatlanul gyakran ellopják. A helyzet javítására a könyvtári KISZ-bizottság segítséget kértek. A KISZ-bizottság a könyvtári KISZ-szervezet beszámolóját elfogadta.

Ezt követően a küldötttervezetlekre való felkészülés volt a téma. Ezen belül a KISZ-bizottság megvitatta és kiemelt egy beszámoló tervezetét. A beszámoló foglalkozik egyetemünk KISZ-tagosságának arculatával, a szervezeti élettel, az érdekképviseleti és a tanulmányi munkával, a politikai képzéssel, a közművelődés és a sport kérdéseivel, a szakközvetítőkkel, valamint a kollégiumokkal.

A KISZ-bizottság a szervezeti rendszere való átstrukturálásról, annak ütemezéséről, a Működési Rendben emiatt szükségesé váló módosításokról tárgyalt ezután. A kérdésben a küldötttervezetleket dönt majd.

Kari tanács előtt a marketing tanszék munkája

Március közepén a kereskedelmi kar tanácsa megvitatta a piacutatós és piacszerzési tanszék tevékenységét. A vita alapját egy gondosan szerkesztett, körültekintő 25 oldalas jelentés képezte, amelyet a dékán által kijelölt munkabizottság készített el. Megvizsgálták az oktatást, az egyes tananyagokat, a tudományos tevékenységet, valamint a tanszék káderhelyzetét és belső életét.

A vitában elsőként Tóth Tamás a kari pártvezetés előlényét tolmácsolta. Elismerte a tanszék eredményeit, ezúttal csak a problémákról ejtett szót. A tanszék felmérésével kapcsolatban megemlíttette, hogy sokan váltak ki ebből a közösségből, 11 év alatt 13-an. A pártvezetés előlényében a tanszékvezető szerzőségének mértéke nagyobb, mint az a „jelentés” hangsúlyozza. (Idézzük a jelentésből az erre vonatkozó részt: „Az ellentétes kieleződésében jelentős szerepet játszott a vezetés, Molnár elvtárs magatartása, aki ahelyett, hogy a személyes jellegű vitáknak elejét vette volna, esetenként egyoldalú álláspontot képviselt. A felfokozott indulatok és az így kialakult légkör nem eredményezhette higgadt döntéseket. Kölcsönös megértés hiányában nem sikerült megteremtteni a bizonyítás lehetőségét, ezért képzett munkatársak sajnálattal más területeken kikényszerítettek elhelyezkedni... A tanszékvezető főként személyi kérdésekben nem tudott minden alkalommal határozottan fellépni, érvényesíteni akarátát. A társadalmi szervezetek segítőkészsége, ajánlással hozzájárulhattak volna a problémák, nehézségek megoldásához, azonban ezt a tanszékvezető nem mindig vette igénybe, vagy esetenként figyelmen kívül hagyta... Nyugodtabb körülmények között ezekben az esetekben is megvalósulhatna döntések születése volna.”)

A fluktuáció — Bernát Tivadar szerint, aki a munkabizottságot vezette — a tanszék legneuralgikusabb pontja. Öt csoportba sorolták a 13 embert, távozásuk eltérő indokai alapján. Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy egyeseket erkölcsi, munkaerkölcsei vétségek miatt távoztak el a tanszékről (Kollarik Amália: „egy hiba történt csak, az hogy későn küldték el őket”), de akadt olyan is, aki a nem telt kedvező légkör miatt távozott. Berend T. Iván rektor, aki részt vett a kari tanács vitájában, úgy vélekedett, hogy „ha a nem jó tanszéki légkör miatt ment el akárcsak egy ember is, azért nagy kár. Márpedig volt ilyen. De ez a vita is, már nagy lépést tesz a nyugodt tanszéki feltételek megteremtése felé.”

Molnár László tanszékvezető elismerte, hogy a vezetés felelőssége valóban nagy. „Többet tehettem volna. Sok kedvezőtlen rossz tapasztalatot s nem kevés éssz hájszálattal szereztem körülbelül 10 év alatt; nem ragaszkodom a tanszékvezetéshez. Tudomásul veszem a hibáimat, s a felelősségemet bizonyos ügyekben. Azt viszont hangsúlyozom, hogy kényszer-elmenetlelről egy esetben sem volt szó.”

Tóth Tamás a pártvezetés véleményét közvetítve szót ejtett a kutató munkáról is. Megállapította, hogy a tanszék széleskörű kutatásokat végez. A három alpirány (a vállalati prognózisok módszertani és megbízhatósági kérdései — alkalmazott kutatás, háztartásgazdálkodási vizsgálatok — alaputatás, urbanizáció és fogyasztás — alaputatás jellegű) kapcsolódik a marketinghez, de nem „oktatás-orientáltságú”, s bizonyos mértékben el is tér a közgazdaságtudománytól.

Lantos Imre pozitívnak minősítette, hogy nagyszámú esettanulmánnyal, példátárral oktat a tanszék; Borbély István elismerően szót arról, hogy konferenciákra, vitáulésekre viszik a hallgatókat; Fehér Erika (diákképviselő) pedig Hoffmann Istvánn előadásait dicsérette.

Az oktatásról Tóth Valéria a hallgatók képviseletében elmondta, hogy a Marketing alapismeretek című tárgyat színvonalasabban, jobban kellene oktatni; rossz tananyagra épül a tárgy. (Molnár László: „A tananyagot legjobban tudásunk szerint állítottuk össze.”) Megemlíttette még Tóth Vali, hogy a tanszék egy külföldi (holland) előadót is beiktatott a tavalyi félév programjába, de ez nem nagyon érte el a célját. Ekörül nagy vita alakult ki. Többet nehezményezték a hallgatók egyoldalú, kinyilatkozó jellegű, s nem mindig megvalósított megállapításait. Kollarik Amália elmondta, hogy ő mindig komolyan veszi a hallgatók véleményét, de olykor már zavarja a „határozottságuk”, amit nem tudnak alátámasztani. Ez oda vezethet, hogy egy idő után hiteltelűnek vesznek a megvalósított véleményüket sem fogják megszívlelni az oktatók. Óva inti az ilyen stílusú megnyilvánulásokról a diákokat, illetve képviselőiket.

A vita végén Forgács Tibor dékán foglalta össze az elhangzottakat és előterjesztette a határozatot. Korrekt, jó munkát végzett a bizottság. A fiatal, alig több mint tízéves tanszék pozitívumai feltétlenül elismertetendők. Javaslatként szerepel, hogy a tananyagok összeállításánál jobban építsenek a hazai tapasztalatokra, s emeljük a szemináriumok és előadások színvonalát. A kutatásokkal kapcsolatban leszögezi a határozat, hogy fokozni kell az ösztönzést a kevésbé kidolgozott témákra. Megállapítja a személyi kérdésekről szólva, hogy körültekintőbb tanszékvezetés esetén elkerülhető lett volna néhány oktatónk a tanszékről történő eltávózása a személyi ellentét és a rossz légkör miatt. Egyes emberek ugyan a tanszékvezetéssel kész helyzet elé állították, de ez is a légkör, a bizalom hiánya következtében történhetett. A jövőben a tanszék tapasztaltabb munkatársakkal kell megerősíteni. A határozatban a kar állami vezetés kéri a társadalmi szervek, köztük a tanszéki képviseleti rendszer fokozott segítségét is a tanszék további eredményes munkájához.

A kari tanács a határozatot egyhangúan elfogadta.

A képzéskorszerűsítés átfogó értékeléséről

(Folytatás az 1. oldalról)

esetében. Célszerűnek látszik az első tapasztalatok alapján is a hallgatói választás valamely erőteljesebb irányított-sága. Ennek kapcsán a blokkok létszámának ismételt vizsgálata, hogy a túlzott szétforgácsolódást megakadályozzuk. Ez azonban semmiképpen sem szabad, hogy a szaktanszékek kapcsolódó specializációs irány erősítésére vezessen.

Az alternatív blokkok oktatásába, annak előkészítésébe, megszervezésébe, tanszékeink zöme nagy lendülettel, készségesen bekapcsolódott, s az oktatás zökkenőmentesen megkezdődhetett. Egyértelműen megállapítható, hogy ez az oktatási forma máris beépült, jól illeszkedik képzési rendszerünkhöz. Igen hasznos, fontos irányokban nyújt kiegészítési lehetőséget szakirányú képzésünk rendszerében, meg erősíti a szükséges társadalomtudományi képzési kiegészítő irányok, s azon belül fontos eszmei-ideológiai-oktatási-képzési célok munkálását. De megindult a tanszékek közötti együttműködés — ami korábban rendkívül ritka jelenség volt —, és a tárgycsoportok összességében jelentéktelen interdisciplinaritás. Összességében megállapítható, hogy az alternatív tárgycsoportos oktatási forma bevált, ami azonban nem mond ellent annak, hogy teljes sikerre vitélhez még sok tennivalónk is van. A következő tanévben időszerűnek tartjuk az egyes blokkok tétel-szerű felülvizsgálatát és a konkrét teendők ez alapján való egyedi meghatározását.

Korszerűsítési munkák keretében nagy figyelmet fordított állami vezetésünk a tantervek „gondozására”, kontrolljára, különös tekintettel a szaktárgyak oktatására, továbbá az alap-, szak- és blokkok között szükséges koordinálásra. Az oktatási feltételek biztosítása érdekében korrekciós lépéseket hajtott végre állami vezetésünk oktatásunk módszertanában, elsősorban a számonkérés és írásbeliség egyetemi rendszerét rendezve és egységesítve. Ugyanabban a periódusban napirendre tűzte a közgazdász-továbbképzés vizsgálatát, hogy az egyetemi alapképzés és továbbképzés megfelelő egymásra épülésében, a szükségesé váló lépéseket megtegye. Ezenkívül nagy figyelmet fordított a tantervek realizálásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítására. Az elmúlt évben kialakult helyzetben egyidejűleg lépéseket tett az állami vezetés a munka- és tanulmányi fegyverem erősítésére.

A PÁRTBIZOTTSÁG 1977. JÚNIUS 24-I ÜLÉSE ÓTA eltelt időszak a képzéskorszerűsítés fontos, tartalmi munkával, számos területen elért lényeges előrehaladással és a megfelelő feltételek biztosításáért folytatott sokirányú erőfeszítésekkel telt periódus volt. Az állami munka minden szintjén a pártbizottsági és állami határozatok teljesítését, jobb ellenőrzését tartották szem előtt. Az igen sok területen elért jelentős előrehaladás ellenére számos megoldatlan feladat áll előttünk.

A tananyagok és oktatás szakmai-eszmei színvonalának további fejlesztése, az ennek alátámasztását szolgáló kutatómunka, a minden területen fegyelmegelőzőbb működés, a rendszeres ellenőrzés biztosítása, egyúttal a pártbizottság határozataiban foglalt minden megállapítás változatlanul érvényes és irányt szab a következő évek tevékenységének is.

A BESZÁMOLÓ FELETTI VITA megkezdése előtt a rektor elvtárs bevezetőjében felhívta a figyelmet a pártbizottság e témájának különleges jelentőségére. Az itt kialakított állásfoglalásnak — mint mondtotta — a kontinuitás meghatározójává kell válni. Hiszen a pártbizottságon kívül más egyetemi testület, így az egyetemi tanács sem tárgyalja meg a képzéskorszerűsítés átfogó munkáját, ezzel mintegy szabad kezét biztosítja az egyetem következő rektorának.

A MAI VITA CÉLJA az új és az irány elemzése — mondtotta rövid bevezetőjében a rektor. A képzéskorszerűsítés a reform korrekciója, továbbfejlesztése volt. Megfelelt az egyetemi realitásoknak. Bizonyos területeken jelentősebb eredmények (interdisciplinaritás). A túl specializáció ellen helyesen fordult szembe az egyetemvezetés. A legtöbb vita a blokkok körül volt, amiben a rektor véleményét szerint helyesen jártak el a kiegészítő komplexitás érdekében. Ma is sok vita van e téren. Az egyik legfontosabb

szempont, ami irányt kell, hogy szabjon a jövőre nézve az, hogy nem szabad a blokkok túlspecializált képzés irányába fordítani. Emellett tett stabilitás igényéről, ami az egyetemen ma is elevenen él. Ez azonban soha nem jelenthet tartós megrögződést. Végeztül azokra a tennivalókra hívta fel a figyelmet, amelyek részben a korszerűsítés további feladataiból adódnak, részben pedig a napirendre kerülő szervezeti átalakításokból egyetemünkre várnak.

A pártbizottsági ülésen széles vita bontakozott ki.

DOBROVITS IVÁN ELVTÁRS az OTB nevében elfogadta a rektori beszámolót, de szükségesnek tartotta azt kiegészíteni. A bizottság véleménye szerint a tananyag-korszerűsítési munkákat folytatni kell. Szükség lenne megvizsgálni a korszerűsítési munka keretében, hogy mi az a törzsananyag, amire egy diplomás közgazdásznak szüksége van, és hogy azt megkapja-e a tanulmányi évek során. Javaslattal tett a számviteli és a statisztikai oktatás óraszámának emelésére. Megállapította, hogy a korszerűsítés jelentősen megterheli az oktatókat. Bizonyos sorrendi megfontolásokat kellene vizsgálni a tanszékekre, a sokrétű munkában. Szükségesnek tartja a számonkérés felülvizsgálatát, mert ennek hiánya az oktatói, hallgatói fegyverem lazulásához vezet. Meg kell szilárdítani a tanulmányi, oktatási fegyverem. Számos észrevétel hangzott el az alternatív blokkokról. További vizsgálódások szükségesek a szaktárgyak, alternatív blokkok, alternatív tárgyak és szakszemináriumok közötti kapcsolatok tisztázására. Sok félreértés van a diplomamunka és az államvizsgán történő számonkérés között. Végül hangsúlyozta, hogy a képzéskorszerűsítés tartalmi oldalának erősítése az egyetemi élet nyugalmát, „dinamikus stabilitását” követeli meg.

A KORSZERŰSÍTÉSSEL egyetemünk jelentős munkát végzett az elmúlt években — hangsúlyozta Kiss Artúr elvtárs felszólalásában. Segített elméletileg tenni az oktatást. Nagy lépések történtek az oktatott tárgyak felmérése alapján az összehangolás irányába, az oktatás egységesítése érdekében. Egy sor rendszabály bevezetése is jelentős volt. A vezetés viszont nem volt mindig következetes a határozatok végrehajtásában. Sok mindennek a teljesítésére a tanárok hozzáállása rúgott. Ezen a téren erősíteni kell a vezetést mind a jutalmazás, mind a szigorú fegyverem tekintetében.

Hiányolta, hogy a pg tanszék eredményes munkáját nem emeli ki kellőképpen a beszámoló. Különösen a szoc. pg programozott tankönyv jelentőségét hangsúlyozta. Kétségekbe vonta a beszámolókat azt a részt, melyben a szubjektív feltételek helyes felméréséről ad számot. A vezető oktatók jelentős leterhelése nem arra utal, hogy helyesek lettek volna ezek a felmérések. De szembe kell nézni egyéb problémákkal is. Így többek közt a hallgatók nevelését gátoló szétforgácsoltsgal; az alternatív blokkok elterjedésével szemben; a végzősök elhelyezkedése terén adódó problémákkal. Ami a tanár és a népgazd. terv szakos hallgatók elhelyezkedési gondjait illeti ezen a téren az egyetemnek sokkal jobban meg kellene kongatni a vészharangot megfelelő helyen, mert ami most történik, az nagy pazarlás szellemi tökéinkkel.

Nem tartja megoldottnak a hallgatók számítógépes foglalkoztatását egyetemünkön Vági Ferenc elvtárs. De megfontolás tárgyává tette ezenkívül az iparkar oktatóinak azt az észrevételét is, miszerint a korszerűsítéssel a szaktárgyak bizonyos fokú visszaszorítása érezhető az alaptárgyakkal szemben.

POLLER IMRE ELVTÁRS a képzéskorszerűsítéssel kapcsolatban három fontos feladatot hangsúlyozott: az egye-

temi jelleg erősítését a munka minden vonatkozásában; a képzéskorszerűsítés társadalomtudományi tárgyakkal való megalapozását, középpontban a politikai gazdaságtannal; valamint a gyakorlattal való kapcsolat sokoldalú fejlesztését, a termelési gyakorlatok felülvizsgálatát, rendezését.

AZ IRÁNY AMELY FELE a korszerűsítéssel egyetemünk halad, helyes. A cél elérésére azonban az egyetem vezetése nem mindig az optimális utat válogatta — mondtotta Huszár Ernő elvtárs. Előre megtervezett irányítással jobb eredményt is elérhettünk volna.

Majd vázolta azokat a problémákat, amelyek a korszerűsítés folyamatában jelentkeznek: A fennálló személyi problémáink következménye, hogy képzéskorszerűsítési kereteinket a jelenlegi oktatógárda nem tudja megfelelően kitölteni. Huszár elvtárs nem tartja elég nyitottnak a jelenlegi káderpolitikát. Véleménye szerint a meglévő tantervi struktúra változtatásra szorul. Az oktatás hatékonyságáért elsősorban a tanügyi struktúra felelős. Kifogásolta továbbá, hogy nincs az egyetemen középszintű vezetés. A jelenlegi struktúra nem teszi lehetővé, hogy a kari dékánok képesek legyenek a tanszéki problémákba beleszólni. A kiút véleménye szerint a nagyobb egységek megteremtése, az intézményesítés: Szót ejtett még a stabilitás általános egyetemi óhajáról. Szerinte az elkövetkező időszak sem hozza meg a stabilitást. De ez nem is lenne helyes, nincs is rá szükség a fejlődés dinamikus folyamatában. Szükség van viszont az eddiginél sokkal átgondoltabb vezetésre, mind a párt, mind az állami vezetők részéről.

TÜBBEN SZÓBA HOZTÁK a politikai gazdaságtan tartalmi fejlesztésének fontosságát — állapította meg örömmel Vámos Sándor elvtárs. És hozzáfűzte: ez nemcsak a politikai gazdaságtan tanszékének, hanem az egész egyetemi vezetésnek szívéhez kell, hogy legyen. Az eddiginél nagyobb odafigyelést, feszesebb ellenőrzést és tanácsadást várna el a tanszék.

CSIZMADIA ERNŐ ELVTÁRS néhány olyan szempontot hívta fel a figyelmet, amelyeket nem szabad az egyetemnek a jövőre vonatkozólag szem előtt tévesztetni; a tananyagfejlesztési munka folytatását, a követelmények szigorítását, a tanszékek közötti együttműködés kiszélesítését, az egyenletesebb óraterhelés feltételeinek megteremtését és a fegyelmi helyzet megszilárdítását. Megjegyezte, hogy néhány szakon mintha eluralkodott volna a matematika. E téren feltétlenül szükséges a helyes arányok megteremtése. Szükségessé válik a szakképzésnek a kiegészítő társadalomtudományi tárgyakkal való megerősítése. Csatlakozott azokhoz a hozzászólókhöz, akik a megfelelő üzemi gyakorlatot hiányolták képzési rendszerünkben, amin a jövőben szükségessé válik változtatni. Elgondolkodtat, hogy sajnos egyetemünk nem sikerült úgy elismertetni külső neves közgazdászaink körében, ahogy ez szükséges volna. Pedig az általunk oly nagyon óhajtott iskolateremtés egyik feltétele, hogy a jövőben neves közgazdászt egyetemünkön sikerüljön foglalkoztatni. A sorra kerülő szervezeti változtatásról említést téve hangsúlyozta, hogy ennek személyi vonatkozásai is lesznek, és már most számba kell vennünk, mi az amit saját kereteink között tenni tudunk, hogy a reális következtetések levonásával minél simábban menjen az új helyzetben a beilleszkedés.

DOBÁK MIKLÓS ELVTÁRS a blokkok körüli hallgatói tapasztalatokat gyűjtötte csokorba felszólalása során. Erősebb tanári segítségre lenne szükség a blokk-választásnál. Egyenlő színvonalú blokkokat és alternatív tárgyakat kell bevezetni. Ne legyenek tölte-

lék blokkok és tárgyak. Javasolta, hogy a végzős hallgatóknál méréseljelek a foglalkoztatást, hogy elegendő idejük maradjon a tudományos munkára, a diplomáírásra. Szólt az elhelyezkedési gondokról, ami szerinte annak a következménye, hogy a tantervi reformhoz nem illesztették az elhelyezkedési lehetőségeket. Ez a körülmény intő példa a jövőre nézve.

A VITA BEFEJEZTÉVEL Berend T. Iván elvtárs néhány megjegyzést fűzött összefoglalójában az elhangzottakhoz. Elsőnek azoknak a kérdésekre igyekezett választ adni, akik azt kifogásolták, hogy a beszámolóban túlságosan pozitív kép rajzolódik ki. Mint mondtotta, elsősorban a korszerűsítés rendszerével és nem az egyetem általános működésével kívánt foglalkozni. Példaként említette a szakszeminárium bevezetésének dicséretes rendjét, de hogy még ma is vannak helyek, ahol nem tartják meg ezeket a foglalkozásokat, ez már súlyos működési zavar. Ez a mostani korszerűsítés is sok ilyen működési zavarral jár. Biztosította a rektor elvtárs a felszólalókat, hogy nem látják nálá semmi sem negatívabbnak a helyzetet működésünkkel illetően. Ezen javítani tudunk kell!

A korszerűsítés szubjektív feltételeit több hozzászóló szóval vette, amivel a rektor nagymértékben egyetértett. Valóban a személyi probléma, igen sok gondot okoz az egyetemnek. Nem elsősorban létszám-gondról van itt szó. Hiszen a legpozitívabb képet a létszám-gondunk megoldása nyújtja. Sikerült rendeznünk részben belső átcsoportosítással, külső foglalkoztatással. A Nyelvi Intézetbe az utóbbi időben 13 oktatót sikerült felvennünk. Ez irányú gondunk elsősorban minőségi vonatkozású. A korszerűsítés elsősorban a vezető oktatókat terheli. Ez teljesen igaz, akár az alap, akár a speciál képzésnél. Az is igaz, hogy a szeminárium, a szakszeminárium vezető oktatót kíván. Nálunk a vezető oktatók köre viszont szűk. Itt komolyak az ellentmondások, amelyek minőségi problémákhoz vezetnek.

Noha nem sok szó esett káderpolitikánkról, válaszra vár az a felvetés, amely káderpolitikánk nyitottságát hiányolja. Pontosabban mely tanszékeket kell fejleszteni és kik nem tanítanak az egyetemen, akiknek pedig tanítani kellene? Hogy egyéb vonatkozásban is lássuk a kérdést, a rektor elvtárs tájékoztatta a testületet arról a reformelőkeztető anyagáról, amelyben megállapították, hogy felsőoktatási szinten a legrosszabul a mi egyetemünk áll érésre tekintetében. A legtöbb nálunk az olyan docens és egyetemi tanár, aki nem tudományos fokozattal érte el ezt a címet. Ez a rugalmasság részben jó is, de az adottságaink miatt nem tudunk másképp tenni. Tapasztaltuk azt is, milyen nehéz az egyetemen behozni olyan szakembereket, akik a belső káderállomány színvonalát emelhetnék. De volt már arra is példa, amit mi nem akartunk beengedni. Mindenesetre a jövőben feltétlenül szükségessé válik mind a belső, mind a külső erőktel a káderszínvonalat emelni.

Nagy vitát váltott ki a stabilitás, dinamizmus kérdése. Illúzió lenne azt várni, hogy a jövőben nem változik semmi. Erről szó sincs. Már most tudunk jó néhány dologról, ami változást kíván. A következő 4—5—6 éven lesz egy csomó tényező, amelyek a változások felé nyomnak bennünket. Például a bevezetésre kerülő új felvételi rendszer következtében és a pályázatok útján történő elhelyezkedések tapasztalatainak levonása után is remélhetőleg változtatni fognak. Az interdisciplinaritás irányában valóban előrehaladtunk, de még ennek a folyamatnak is nagyon a kezdetén vagyunk. Itt is változás várható, mint ahogy rengeteg területen szükség van a változtatásokra. De vajon a változtatás érinthető-e

(Folytatás a 7. oldalon)

Egy KISZ-alapszervezetről

Félszabadulásunk évfordulóján KISZ-dícséretet kapott a III. éves agrár csoport.

Mint egy kiváló KISZ-alapszervezet ajánlott figyelmembe Virág László III. éves agrár — csoportját. Csoportjuk egyedülálló kezdeményezést tett, amikor elhatározta TDK-t ír.

— **Mi volt ennek a célja, és hogy merült fel egyáltalán az ötlet?**

— A cél szervezeti, csoport és egyéni összetevőkből épül fel. Minden szervezetnek bizonyos értelemben hasznos tevékenységet kell folytatnia. Hiszen nem tekinthető szervezetnek — legfeljebb baráti közösségnek — az a csoportosulás, ahol nincs ilyen jellegű tevékenység és esetleg csak a szórakozás az összetartó kapocs. Csoport szinten a cél jelenti az együttműködés feltételeinek, lehetséges módjainak megismerését — a hatékony együttműködés egyben jelentős közösségeképző erő. Egyén szintjén pedig a cél az volt, hogy az embereket a nagybetűs „Élet”-hez közelálló konfliktusokba vigyük; ugyanolyan színvonalú munkákkal, feladatokkal bízzuk meg a tagokat, ami már hasonlít az egyetem után várhatókhöz.

— **Mi a csoport TDK témája?**

— Egy 21 tisz-re vonatkozóan készítettük felmérést Győr-Sopron és Csongrád megyében a tisz egyesülések hatékonyságáról és eredményeiről.

— **Miért pont Győr-Sopron és Csongrád megyék kerültek kiválasztásra?**

— A kiválasztást több dolog is motiválta. Célunk az volt, hogy a megyében nagy területen jellemző, tipikus gazdaságokkal foglalkozzunk. Csongrádra — az Alföld gazdasága — a kevés termékkel foglalkozó nagyszemélyes termelés, Győr-Sopron megyére pedig — hegyvidéki kisparscellás — a sok termékkel foglalkozó elaprózott gazdaságok jellemzőek.

— **Milyen stádiumban tart most a TDK-munka?**

— Eppen most végeztük el a próbafelméréseket a Rákóczi-mezeje MG Tsz-nél és a Rozmaring Tsz-nél; úgyhogy jelenleg a próbák során felmerült hibákat fogjuk orvosolni. Áprilisban rektori engedéllyel kapunk egy hét szünetet a felmérés elvégzésére. Tevékenységünk során jelentős segítséget kaptunk különböző tanszékektől. Így a pg. tanszéken Fekete Ferenc, az agrártanszéken Csizmadia Ernő és Forgács Csaba, a statisztika tanszéken Kerékgyártó Györgyné, a filozófia tanszéken Csomor József nyújtott hathatós gyakorlati támogatást.

A jelenlegi TDK-t megelőzően is foglalkoztunk a csoport szervezett TDK-munkával. A TDK keretében Erdei Ferenc munkáival foglalkoztunk, egy-egy témakör együttes feldolgozásával, és egész Magyarországra érvényes témák megvitatásával. S hogy az agrárs csoport jó közlésség, és megnyilvánult abban is, hogy jó pár könnyebb lélegzetű közös rendezvényt sikerre vitt.

— **Az itt elhangzott konkrétumok csak alátámasztják az egyetemi KISZ-szervezet jó véleményét az alapszervezetekről. Ennek ellenére nem tartod kiválónak: Miért? — faggattam a KISZ-titkár.**

— Hogy csoportunkat egyetemi szinten jónak tartják — véleményem szerint annak oka —, a bírálók bázsizemléletében kereshető. En is egyetérték ezzel, hogy valamivel többet produkálunk, mint az átlagos csoportok, ez azonban elég alacsony összehasonlítási alap. Mit tűzünk ki csoport szinten célként? A fejlődést. Csoportunk a struktúráló-dás színvonalán helyezkedik el, ennél tovább sem kezdetben, sem később nem tudunk jutni. Nem alakultak ki csoportnormák — a csoportnormák a viselkedést befolyásoló szabályok szokások, elvárások, hagyományok, követelmények megállapodások rendszere, amelyeket a csoport tagjai be is tartanak. A csoport ilyen irányú megnyilvánulásaira jellemző a heterogenitás és a nagyfokú rendszertelenség. Hogy közösség-e a csoportunk? A közösség ismérveibe beegondolva — önkéntesség, társadalmilag hasznos tevékenység a közösségi érdekek elsődlegessége — nemel válaszolnék.

Egyik nagyon lényeges alapelvünk sikeresen bevonnai az embereket a munkába, hogy a végén maga a csoport egy jól működő mechanizmussá váljon. Elvi szinten egyetértés, saját elképzelések, a végrehajtás szintjén pedig nem megfelelő intenzitási cselekvés, következetlenség, vagy éppen teljes érdektelenség jelentkezett. Úgy érzem, mind az egyének, mind a csoport fejlődésének alapfeltétele a szemlélet megváltoztatása: egyrészt a munkához való hozzáállás, másrészt a megbízhatóság kérdését veti fel, mind a munkák határidejére, mind színvonalbeli követelményére.

Csoportunkban és általában az egyetemisták között az alacsony teljesítményszint okai egyrészt az emelő tényezők kicsiny nagysága. Nem kielégítő a törekvés a becsületes munkára, a hosszú távú életcélokat komolytalanul veszik, az önmagukkal szembeni kritikátlan-ság, az effektus törvényeinek következtelen alkalmazása, vonakodás a túl sok munkától, a „ne bántuk egymást” szemlélet és a mindenkor pillanatnyi célok, érdekek elsődlegességét kifejező szemlélet következménye közösségi létünk gyengeségeinek.

— **Hogyan lehetne a nehézségek ellenére az alapvető célokat részben teljesíteni?**

— Első és legfontosabb: a munkához való hozzáállás, az emberek megbízhatóságának növelése. Másrészt az ehhez szorosan kapcsolódó felelősség vállalása — ami sok helyen teljesen ismeretlen. Harmadrészt jó lenne elérni, hogy kialakuljon egy-egészéges verseny a KISZ-tagok között, egy bizonyítási akarás. Hogy maximalista-e Virág Laci? Legtöbbben biztos annak tartják, tartjuk, mert óvjuk magunkat a munkától a felelősségtől, menekülünk a problémák közelétől. Ilyen formában szokatlanok tűnik az a kezdeményezés és cél, amit a III. éves agrár csoport maga elé tűzött; szokatlan a KISZ-titkár vélekedése. De elgondolkodtató és követésre méltó.

Fluck Zsuzsanna

Az MSZBT-tagcsoport munkájáról

Az egyetemi pártszervezet VB ülésén foglalkozott a magyar-szovjet barátság ápolásával, amit rendkívül fontosnak tart és más társadalmi munkákkal egyenrangú társadalmi, párt- és KISZ-munkának értékelt. Mint elhangzott, a pártszervezet igyekszik erkölcsileg és anyagilag is támogatni, az aktív résztvevőket kitüntetéssel is jutalmazni.

Dr. Kiss Artúr professzorral egyetemünk MSZBT tagcsoportjának vezetőjével beszélgettem el a szervezeti céljáról, eredményeiről és az itt folyó munkáról.

— Mi a célja tevékenységüknek?

— A cél egyértelműen a Szovjetunió jobb megismerése és megismeretése. Lételemesége kapcsán a két nép barátságának, a szocializmus építése közös ügyének hangsúlyozása helyett inkább gazdaságunk feljő közelítését a problémát. Népgazdaságunk óriási mértékben függ a Szovjetuniótól, mint kereskedelmi partnertől. Vele kapcsolatos tevékenységünk determinálja hazánk külkereskedelmét, inarát, mezőgazdaságát. A Szovjetunió legnagyobb külkereskedelmi partnerünk — felvevő piac és szállító —, így kapacitásának, gazdasági, politikai mechanizmusainak, elközelítéseinek, ösztönző-szabályozó mechanizmusainak ismerete rendkívül fontos számunkra. Partnerkapcsolatunk jelentőségét megpróbálok néhány számadattal is részletezni. Energiaellátásunk mintegy negyötöde, nyersanyag-ellátásunk 70–80 százaléka a Szovjetunióra épül. Gépiparunk termelésének jelentős százaléka irányul a Szovjetunióra. Könyvkiadásunk — a fejlesztés utáni — óriási kapacitásának kihasználtsága a szovjet piacotól függ. Mezőgazdaságunk fejlődése számára a Szovjetunió szilárd zöldség-, gyümölcs- és konzerv-felvevő piac.

A szellemi élet területén is hasonló eredményekre juthatunk. Eltekintve attól, hogy a Szovjetunió kulturális értékei nélkül nem lenne teljes szocialista világképünk, a tudományos-kulturális együttműködés is igen gyümölcsöző számunkra.

A szovjet tudomány — jelentős mértékben a társadalomtudomány — vívmányainak megismerése elengedhetetlen. Az orosz nyelv tudás megszerzése, nemcsak egy világnyelv elsajátítását jelenti, hanem szinte minden tudó-

mányos információ és rendkívül fejlett dokumentáció feldolgozásának lehetőségét rejti magában. A Szovjetunió, mint szellemi értékelve piac is jelentős, orosz nyelvi közvetítéssel a világ könnyebben felfigyel irodalmi termékeinkre is.

— Ezekkel kapcsolatban milyen tájékoztató és egyéb tevékenységet végez az MSZBT tagcsoport az elmúlt hónapokban?

— A Szovjet Kultura Házában orosz nyelvű mozielőadást szervezünk az érdeklődők számára. Mivel a diákság kérelme fordult hozzánk, hogy rendszerítsük ezt a kezdeményezést, így ennek a szervezése is megindult. A vetítések helye még bizonytalan, de a Szovjet Kultura Háza megígérte a filmeket. Rendszeresen plakátum hirdetőjük a Szovjet Kultura Házának rendezvényeit; előadásokat, kiállításokat. Nagyobb méretű előkészítő munkát végzünk a tanszék szovjet folyóiratokkal, könyvekkel való ellátottsága és ezek olvasottsága érdekében.

— Milyen a KISZ és az MSZBT tagcsoport együttműködése?

— Az MSZBT bizottságban jelenleg — a volt KISZ agitprop. titkár lemondása óta —, a KISZ-nek még képviselője sincs; így együttműködésről egyáltalán nem beszélhetünk. De remélhetőleg ez hamarosan rendeződik.

— Melyek a tagcsoportnak a közeljövőre előirányzott tervei?

— Április végére tervezünk egy ankétot a szovjet-magyar gazdasági együttműködésről; a nagy építkezések kapcsán. Igen fontos teendők a szovjet építőtáborokba indulók számára minél több információt nyújtani, a Szovjetunióról és patronálása, valamint maximális információ nyújtása Magyarországról a miskolci építőtáborba érkező szovjet diákoknak.

Mint vezetőül Kiss Artúr tanár úr elmondta, a lényeg nem maga a szervezés; az inkább csak egy eszköz, ami által a társaság gondolata érvényre jut.

Fluck Zsuzsanna

Egy jó POLVAX

A plakátok színházpolitikát ígértek a március 29-i Polvaxra. Zsámbéki Gábornak és Székely Gábornak a Nemzeti igazgatónak az első mondata az volt, hogy itt nem színházpolitikáról, hanem „csak” a színházról lesz szó. (Ők ugyanis nem „hivatalnokok”.) A Polvax stáb nagyon helyesen elítélte a megszokottól és nem kényeszerített ki egy bevezető előadást, hanem a helyszíni kérdésekre alapozta a vitát, amely ezzel együtt sem tűnt szervezetlennek. Nem tudom, hogy a téma sajátossága, vagy az elmúlt Polvaxok tapasztalatai okozták-e a változást, de az mindképpen kiderült, hogy ez is egy járható út.

Először a mai magyar színházi élet került terítékre, „melynek legáltalánosabb jelensége a zavar... A színházi struktúránk elavult. A különböző típusú színházak (>profi—amatőr) és az egyes profi színházak közti határok merevekk és mindenféle mozgást szűk keretek határolnak be... Magyarországon körülbelül 25 színház van, annyi, mint Varsóban (Lengyelországban összesen 100). Ha nálunk egy színész átszerződök

egy másik színházhoz, akkor amögött mindenki valami személyes botrányt sejt, holott ez lenne az élet természetes rendje. Sok minden kimaradt a mi színházi életünkől, többek között az avantgarde is. Csak színtetizáló színház van nálunk, ami szép, kerek, szabályos, újszerű és hagyományos egyszerre. Mi abban a színházban hiszünk, ahol megkeresik egymást azok az emberek, akik azonos dolgokban hisznek és azonos dolgoknak tudnak örülni. Ezt nevezik harmóniának és nem a jóllakottságot, az önelégültséget és a pöffetegséget.”

Többek között szó esett a színházi élet terén végbemenő liberalizálódási folyamatról, hiszen olyan darabok lehetnek ma műsoron, mint Örkeny Pistije, vagy Mrozek Tangója. Az újra divatos operett volt a következő téma: „A közönség követeli — mondja Zsámbéki. — Amikor Kaposvárra kerültem, ott évi öt operett-bemutató volt. Általában a fiatal művészek első reakciója a műfaj gyűlölete volt.”

Miért vették le az Állami áruházat a műsorról? — tették

fel a kérdést a beszélgetésen résztvevők.

„Az Állami áruházat Aser Tamás hajszálpontosan korhű stílusban rendezte. A díszlet, a jelmez és a játéktípus is az ötvenes éveket idézte. Nem parodizálta a darabot, azonban vannak olyan epizódok, amelyeknek a halálisan komoly elmondása ma már (szerencsére) nevelésesen hat. Vannak olyanok, akik az ötvenes években pozícióban voltak és bár ők személy szerint nem csináltak semmi elítélendőt, ma személyükben támadttnak érzik magukat, például ennek a műnek a kapcsán is.”

Ezután a nagy egyéniségek szerepét ecsetelték. „A színháznak vannak mesterei, akik köré csoportosulva alakulhat ki egy-egy sikerültebb társulat. Ilyenek például: Peter Brook, Peter Stein, Tadeusz Kantor.

Egy színház életének prosperáló szakasza maximum 15 év. Még Sztaniszlavszkij és Brecht egykori színházának is érdektelenségbe fúltak mai produkciói.

Időnként nosztalgiai érzünk a kaposvári, illetve szolnoki társulat iránt. Míg ott teljesen természetes volt az előadások

és a próbák utáni, olykor éjszakába nyúló megbeszélés, addig a Nemzetiben abban a pillanatban, amikor az ügyelő bemondja a próba végét, elfordul néhány slusszkulcs és két perc múlva nincs egy színész sem a színházban. Amikor idekerültünk, nem akartuk kezelni az embereket, nem akartunk diplomatikusak lenni. Mi megmondtuk bármely színésznek, ha valami nem tetszett, vagy ha valami bajunk volt vele. Emiatt terjedt el, hogy rossz a modorunk.”

Milyen vendégrendezők és vendégszínészek meghívását tervezik, illetve szeretnék?

„Tárgyalások folynak többek között Efrossal, Wajdával, illetve szeretnénk egy-egy szerepre megnyerni Garas Dezsőt és Haumann Pétert is.”

Ezenkívül még sok érdekes téma merült fel: Latinovits mint színész és mint rendező, vagy a színészek „anyagisége”. Végezetül a jelenlévők nevében is elmondhatom, hogy az utóbbi idők egyik legjobb Polvaxán voltunk. Minden kérdésünkre választ kaptunk és nemcsak általánosságokat. Pedig azt hiszem, nemcsak a színházról lehet nyíltan és konkrétumokra hivatkozva beszélni. Lux Walter

Kornai János a Szakkolégiumban

napos jelenség a hiány, amely évtizedek óta körülvesz bennünket, s a gazdasági rendszerünkben meglévő a vállalatok „puha költségvetési korlátja” mellett. A kérdés tehát az, hogy az ár-emelés vajon a mi viszonyaink között tartósan felszámolja-e a hiányt, vagy a fejlett tőkés gyakorlat inflációs jelenségre tünetheti el? Ezekben az országokban ugyanis valóban nincs hiány, s emellett viszonylag magas az inflációs ráta. A szerző mindkét nézetet feligazságnak tartja, logikailag egy jellemző feltételrendszerben igaznak tűnik mindkettő, de a mi viszonyaink között megcáfolta ezen állításokat az előadásában. A hiány és az infláció kapcsolatában a szerző pár terminológiájával élve szívesen megemlítem az infláció és hiány közötti közvetlen kapcsolatot az ár-emelésre, s ezen keresztül az inflációra. A vizsgálathoz erősen vitatható. sőt a tartós belső mechanizmus által vezérelt hiánycikkek tendenciája pedig egyszerűen cáfolható Kornai János álláspontja szerint. Az érvelés

láncolata világos. Ha ugyanis a vállalatok puha költségvetési korlátosak, akkor a bér-, s egyéb költségemelkedéseket a kellő ellenállás hiányában át tudják hárítani másokra, így többoldalú, egymást erősítő inflációs spirálok működhetnek, s e folyamatba belső mechanizmus aligha léphet be, adminisztratív ártop ugyan beleszóllhat, de ez sem jelenthet megoldást. Miért nem működik a gazdaságban tehát egy belső törvény, amely árfelugrás esetén megszünteti a hiányt, — teszi fel a kérdést Kornai János. A szerző két részre bontja vizsgálódását, elemzi a vállalatközi, valamint a vállalatok és a háztartások közötti szférát. Az első esetben a hiány a szívasos piaci állapotban jelentkező túlkereslet miatt jelenik meg, s mivel az árak alapvetően ebben a helyzetben nem szabályozhatnak, a kereslet-és kínálat is független tőle. A második esetben csak a háztartások kereseti függvénye szabályozható az árakkal, s ha tendenciájában, s időben vizsgáljuk a jelenséget, megállapítható,

hogy nincs automatizmus, amely az árak függvényében irányítaná a kínálatot, s a termelés és életszínvonal emelkedésével a hiány egy normál szinten újratermelődik, s mert a két piac nincs elzárva egymástól, fokozottan jelentkezik a vállalatok szívasos hatása.

Ez az elméleti fejtegetés sokkal több utánagondolást igényel. Ez az ismertetés csak a problémavisszaadás igényével léphet fel. Az ebből adódó következtetéseket viszont a hőrünkön érezzük, nem tagadhatjuk le, annál is inkább, mert a vállalatok költségvetési korlátjának keményítése a levegőben van, hiszen a fenti gondolatmenetből is kitűnt, hogyha a vállalatok az ár-emelés hatására sem húzódnak vissza keresletükkel, s ugyanakkor a kínálat nem szabályozható árakkal, akkor a probléma megoldása elsődlegesen a vállalatok magatartásában rejlik, s nem másban. Erre mondta Kornai János szellemes példáját, hogy hiába lennének pontos és mindenre kiterjedő közlekedési szabályok és kresztábrák, ha egy jó tündér garantálna az autósoknak és gyalogosoknak a balesetek túléését, és a sérülések elkerülését, ebben az esetben senkit sem érdekelnének a kötelező rendszabályok.

Nikodémusz Antal

AKIK A SZÓRAKOZTATÁSUNKÉRT FELELŐSEK

Az egyetemi klub sokrétű művelődési és szórakozási lehetőséget kínál. A programok szervezését a klub vezetőinek irányításával diákok végzik. Idén több „szakterület” eddigi vezetője végez, illetve adja át a stafétát a fiatalabbaknak. Az utánpótlással nincsen probléma. A klubosok széleskörű propagandát fejtenek ki az elsős táborban, a köhegyi túrán, ennek eredményeképpen az eddiginél több érdeklődő elsős került a klubos gárdába.

— Engem egy régi osztálytársam vitt a klubvezetőhöz, ő bemutatott a jazzklub vezetőjének, így kerültem oda.

— Sokat hallottam már a Polvaxról, és a törökbalinti táborban érdeklődtem, hogy lehet bekapcsolódni a munkájába.

— A gólyatáborban hozzászóltam néhányszor, akkor „figyeltek fel” rám.

— Azt hiszem, engem kiszemeltek, máig sem tudom minek alapján. De magam is megkerestem volna a lehetőséget, hogy jelentkezsem. Ennek eredményeképpen a klubosok 80–90 százaléka elsős. Nagy szükség volt rájuk, ezt jelzi, hogy néhányan már is egy-egy terület vezetői lettek.

★

Vető Istvánhoz a szerdai és

szombati jazzrendezvények tartoznak.

— Tizenhatéves korom óta hallgatók komolyabban jazzt, s járok klubokba. Így már középiskolás korom óta látogatom a közgáz klubot is. Érdekel a dolog, de elképzelhetetlennek tartottam, hogy én is személyesen megismerjem a zenészeket, mint az akkori klubvezetők. Aztán szép lassan ebbe is belejöttem. A munkám az, hogy időpontot egyeztetek a zenészekkel, elintézem a felkérő leveleket, a külföldieknek a szerződést az Interkoncerttel, vagy az ORIVA, szerzünk szállodát. Régebben a személyes kapcsolatokon nagyon sok múlott. A kezdet kezdetén a jelképes összegért, vagy ingyen játszottak itt az együttesek, de később neve és híre lett a klubnak, s ma Magyarországon nincs a közgáznál jobb jazzklub, ezt állítom. Most már az is elfordul, hogy többen akarnak nálunk játszani, mint ahány alkalom van.

Mit csinálnék, ha nem szervezném a jazz klubot? Nem hiszem, hogy más területen vállaltam volna feladatot. Azt a napi két órát, amibe ez most kerül, valószínűleg arra fordítanám, hogy többet tanuljak.

★

Népes csapatot alkot vax stáb, ahol mi

saját feladata van. A csütörtöki Polvax jóvendőbeli vezetője Szanyi Péter.

— Egyelőre részfeladataim vannak; segítkezem az előműsor összehozásában, teát főzök mikor mire van szükség. Abba, hogy kit hívjunk, egyelőre még nincs beleszólásunk. Mindenképpen a Polvax körül akartam tevékenykedni, bár egyéb értelmes dolog is akad az egyetemen, például a TNGY. A KISZ azonban szerintem nem kínál ezekhez hasonló érdekes, színes lehetőségeket.

A csütörtök és péntek délutánomat, esteimet foglalja le a Polvax, ha hozzáolvasok, akkor ennél még többet.

★

Bálint Eszter az előm-sorok felelőse.

— Véletlen, hogy a Polvaxon belül épp ezt csinálom; itt segítettem a múlt félévben, és most már egyre önállóbban szervezek programokat. Sok új ötletet is kapunk, figyeljük a többi klubot, de vannak „raktáron lévő” ismereteink is. Egyelőre minden jól megy a Polvaxon, de én jobban szeretnék beleolvasni, hogy valóban mindent közösen csinálnánk, mert ősztl, amikor már magunkra maradunk, segítség nélkül nagyon nehéz lesz a színvonalasokkentést elkerülve tovább vinni. Nem az utánzótlással van a baj, hanem az-

zal, hogy nekünk még nincs olyan ismeretünk körülük, ahonnan a vendégeket kiválaszthatnánk. Az elsős gárda, amelyik most a klubban dolgozik, nagyon jó csapat; szerintem olyan emberekből áll, akik együtt is, külön-külön is megállják a helyüket. Reméljük a jövő évi elsőöket is sikerül magunk közé húzni.

★

Zsáki Mátyas is a Polvax stábohoz tartozik:

— Az is feladatunk lenne, hogy jól felkészüljünk a témából, s holtpont esetén is tovább tudjuk lendíteni a beszélgetést. A mostaninál sokkal többet kéne készülni, de gyakran közbejön az időhiány, elfordult olyan téma is, ami egyáltalán nem érdekelt. Nagyon sokat adott nekem Fodor László gazdaságpolitikai előadása, tetszett. A Knopp Andrásval folytatott oktatás-politikai beszélgetés, közepesen tartom a Tóth Dezso esetet, és rossznak azt, amelyiken Zalka András volt a vendég.

Tetszik nekem ez a fajta együttölt, ami a klubban dolgozó elsőösk között van. Közös az érdeklődésünk és közös az is, hogy valamit tenni szeretnénk azért, hogy a programok még jobbak legyenek. Igazán közösségnek nevezni ezt a sokszor alkalomszerű társulást túlzás volna, de

azt hiszem ilyen igénye nincs is senkinek.

Meghatározó szerepe van Jobbágy Gyulának, a klub vezetőjének. Nem tartom jó szervező egyéniségnek, ő az a típus, aki az embereket vonzza, lelkesíti. Mindenkiel úgy beszél, mintha az illetőn túlna a program sikere. Én például úgy érzem, hogy becsapnám őt, ha nem jönnék klubosnak. A tanulócsoporthoz kéteten dolgoznak meg a klubban, néhányan pedig más iránt érdeklődnek. Sajnos a klub rendezvényeken megdöbbenően ritkán látok egy-egy arcot a csoportból; még leginkább a filmklubba járnak, de Polvaxra alig-alig, pedig itt is sokat tanulhatnak. Egyébként jó a csoportom, örömmel vagyunk együtt. KISZ-titkár vagyok, de ez nekem nem sokat jelent. Eleinte elmentem EV ülésekre, mostanában már nem járok. Úgy vélem, a KISZ nem kínál olyan tartalmas munkát, és programot, mint a klub.

★

Oláh László majdnem mindenhol feltűnik.

— Részt veszek a Klub Köz(l)öny szerkesztésében. Elvileg felosztottuk, hogy ki miről ír, de gyakorlatilag közösek az ötletek és az írja meg a cikket, aki épp ráér, vagy anyagot talál a témához. Ez kéthetenkénti elfoglaltság.

Molnár G.

Gereben Ágnesről, az orosz tanszék oktatójáról műfordításai nyomán hallottam először. Később olvastam is egy-kettőt közülük. Tetszettek, nemcsak azért, mert nem éreztem olvasásuk közben, hogy a novella más nyelven fródt, hanem azért is, mert témájukban, hangulatukban különlegesek voltak. Ágnes azonban nemcsak műfordítással foglalkozik, igazi szívügye a tanítás, ezt már a beszélgetés elején hangsúlyozta:

— Ez az egész számomra csak akkor érdekes, ha a tanításról is beszélgethetünk. Annál is inkább, mivel nem vagyok igazán jó műfordító. Ezt rajtam kívül egyelőre senki nem tudja, s nem akarom megvárni, amíg mások is rájönnek... De, komolyra fordítva a szót: a műfordítást nagyon fáradságos, időigényes és néha bizony keserves munkának érzem, s ezért csak azt fordítom, amit valamilyen okból ki akarok adatni magyarul, amit „szent ügynek” tartok.

— *Például mit tart szent ügynek?*
— Az Új Tükörben megjelent novellákat például azért, hogy a magyar olvasókörzésben tudatosodjon a szovjet irodalom első vonalának egyre pontosabban kirajzolódó új arca; hogy a háborút megélt művészek jó része, már évek óta főleg az egyes ember mindennapos, valós erkölcsi, konfliktusainak ábrázolása felé fordult, s ebben a témakörben mély és hiteles művekkel kapcsolódik a modern világirodalom fő áramaihoz. Milyen tanulságos lenne például, ha Joseph Heller napjainkban oly divatos, nagyszerű regénye a „Valami történet” mellett elolvashatnánk Kron „Álmatlanság”-át is... Hasonlóan „szent”, szinte személyes ügynek érzem, hogy a már ismert íróról Magyarországon alkotott, s az eredetivel általában csak nagyjából egyező kép pontosabbá váljon. Nagyon friss élmény, hiszen alig egy órával beszélgetésünk előtt adtam át az Európa Kiadóban Csehov válogatott elbeszéléseinek kötettervezetét. Jövőre megjelenik, s tíz évig ez lesz — ahogyan kiadói berkekből nevezik — „a standard” Csehov. A koráb-

szen más jellegű, a századforduló orosz értelmiségének a polgári forradalomhoz való viszonyát tárgyaló, tehát végső soron eszméletörténeti előadással vettem részt. Ezt a témát négy év kutatás után most egy időre félre teszem, de általa egy kicsit bekapcsolódhattam a nemzetközi tudományos életbe: a kongresszus óta a világ jó néhány országából hozza a posta a külön lenyomatokat és a könyveket. Nem hiszem, hogy ma már ezt másképp lehetne csinálni, ha csak nem némi önámítással; hiszen hiába írok meg valamit Budapesten, ha nem tudok róla, hogy a témát már tíz éve feldolgozták mondjuk Brüsszelben. Most például a Los Angeles-i egyetemem és Szaratovban van olyan kutató, aki hasonló témával foglalkozik, mint én. Tudunk egymásról, és így segíteni is tudunk egymásnak.

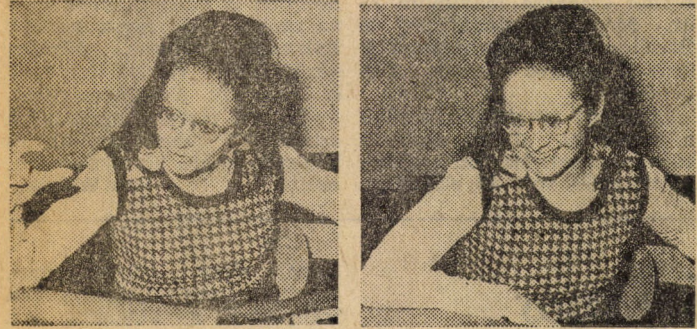
De számomra ennél sokkal-sokkal fontosabb, mert mindennap megújuló öröm, hogy ma már legszűkebb házuk táján, a Nyelvi Intézetben is lehet rendszeres, érdekes és közvetlenül is hasznos kutatásokat folytatni. Tavaly négyféle, jórészt az oktatáshoz kapcsolódó kutatási program indult meg. Az intézet tudományos bizottsága tavaly óta háromszor rendezett több napos konferenciát, számos meghívottal és belső előadóval, a legutóbbi alig néhány napja fejeződött be. Az előadásokat az intézet oktatóinak az elmúlt évben készült tanulmányaival együtt publikáljuk is; két, egyenként 400 oldalas kötet áll már megjelenés előtt Nyelvpedagógiai írásként címmel. Mindez az oktatók tájékozottságát, szélesebb látókörét, s így közvetlenül a tanítást szolgálja.

— *Beszélgünk hát a tanításról! Egy végzett diákja azt mondta, olyan jó órákat tartott, hogy önnél még az orosz is szeretnék. Azt hiszem, ez a legnagyobb dicséret, amit tanár kaphat.*

— Hát... Felelős dicséret, a „még”, meg az „is” azzá teszi. Egyébként sem valószínű, hogy ma vállalnám néhány évvel korábbi óráimat. A rutinnak még a gondolata is riaszt, meggyőződésem, hogy minden félévnek legalább valamivel jobbnak kell lenni, mint az előző volt. Nyilvánvaló, hogy ez — legalábbis ilyen kategóriában — nem teljesen igaz, s valószínűnek látszik, hogy egy bizonyos életkor után csökken majd ez az igény. Nem állítom azonban, hogy alig várom már ezt a pillanatot, s így nem is siettemek...

— *Hallottam, hogy különböző évfolyamokról és szakokról járnak önhöz a hallgatók csak úgy, anélkül, hogy jegyet akarnának szerezni. Mi a varázsa az óráknak?*

— Ezek nem az én óráim, hanem valamennyiünkéi, akik részt vesznek rajta. Ez elvi kérdés, méghozzá olyan, amely jó néhány tartalmi és formai konzekvenciával jár. A felsorolással itt most meg sem merek próbálkozni, de lényegében közösen döntjük el, mit, hogyan és milyen formában tanulunk, melyik módszer milyen készséget fejleszt. Nagyon fon-

Műfordító a katedrán

bi egykötetes válogatáshoz képest csaknem háromnegyed részben új, s most éppen nagyon boldog vagyok, s mert a kiadó elfogadta az indoklást, úgy érzem, hogy a nyolcvanas évek magyar olvasója, talán egy „igazibb” Csehovot ismerhet majd meg.

Még március hónapban egy másik kötettervezetet is le kell adnom: Iszaak Babel műveinek eddigi legteljesebb magyar kiadását készítjük elő. Ilyen jelenleg még a Szovjetunióban sincs, s így többek között Ogyesszában, Moszkvában, Prágában, sőt Amszterdamban gyűjtöttem hozzá az anyagot. S mert ez is a „szent ügyek” sorába tartozik, ismét vállalkoztam a műfordításra; a Nagyvilágban és más folyóiratokban előzetesként már meg is jelent egy-két novella, filmregény, az író naplójának közléséről pedig most tárgyalunk a Kritikával.

— *Mitől függ, hogy Magyarországon milyen művek kerülnek lefordításra?*

— Külföldről rendszeresen érkeznek könyvek, indokokkal alátámasztott javaslatok. Ezt azonban nálunk ma már nem várják meg, az utóbbi években valóságos versenyfutás bontakozott ki egyes magyar kiadók között, hogy az igazán jó művekre idejében lecsapjanak. Részben velünk, külső lektorokkal ezért rendszeresen figyeltük a külföldi folyóiratokat, a szépirodalmi művek nagy részét ugyanis általában itt közlik először, még mielőtt könyv formájában is megjelenének. De előfordul, hogy még ez sem elég. Néhány éve például a Junoszy című folyóiratban bukkantam rá Anatolij Toboijak huszonegy éves író nagyszerűen megírt regényére. Amint elolvastam, elrohogtam vele a Móra Kiadóra, elvégre két tinédzser házasságáról, a környezetük elleni lázadásáról, az élet kínálta kompromisszumok lehetőségéről szól. A javaslat csak két hónap múlva került a főszerkesztő asztalára, s noha egy kiadóban ez igazán nem nagy idő, ahhoz elég volt, hogy az Európa lekösse. Azóta meg is jelent, s persze ez a lényeg. Az „Egy hipnotizőr vallomásai”-t, Lévi remek könyvét viszont sikerült „elhalászni” a Gondolat elől... Meg kell jegyezni, hogy a verseny mögött sajnos nem húzódik gazdasági érdek, a kiadókat csak a jó ügy iránti szeretet hajtja.

— *Min múlik, hogy egy műfordítás jó-e, vagy sem?*

— A kérdés talán inkább az, hogy mennyire lehet egyáltalán jó. Traduttore, traditore, mondja az olasz; a fordító áruló, vagy ahogy másképp mondják, a fordító ferdítő. Értelmez, elemeire bont, majd újra felépíti egy művet, amely ezáltal mindenképpen veszít az eredeti értékéből. Ezt a veszteséget a fordításelméletben egy szerencsétlen pénzügyi sorozathoz hasonlították. Tekintélyes tudósként ezért időről időre ki is mondják, hogy a műfordítás voltaképpen lehetetlen és reménytelen vállalkozás. Van is ebben igazság. Hadd mondjak ismét egy példát: a legkorábbi ismert szláv mű, egy 860-ból ránk maradt evangélium-fordítás előszavának szerzője azon kesereg, mennyire nehéz a fordítónak megőriznie a nevek szimbolikáját. Egy évezred múltán ez csak nem probléma, gondolná az ember, ugye? S mégis, Paszternak legfrissebb verseskötetének a címe, például „Nővérem az élet”, s a magyar olvasó, aki nem tud arról, hogy az élet szó az orosz nyelvben nőnemű, legalábbis különösnek találja ezt a címet. Román Jakobson, a modern nyelvészet egyik legnagyobb egyénisége említi, mennyire csodálkozott az az orosz kislány, aki egy Grimm mesében öregember képében hallotta megszemélyesíteni a halált, amelyet a németben hímnemű, az oroszban viszont nőnemű szó jelöl... Am ha teljesen egyenértékű fordítás lehetetlen is, az kétségtelen, hogy az eredeti és a fordított műnek van egy közös mentszete, s a fordítás elvben annál jobb, minél több az azonosság a különbözőségben, minél nagyobb ez a közös metszet.

— *Beszélgésünk elején szó esett róla, hogy a műfordítás a tanítás mellett végzett munkájának 10 százalékát sem teszi ki. Mi adja a több mint 90 százalékot?*

— Elég szerteágazó az érdeklődésem, és egyelőre nem látom okát annak, hogy korlátok közé szorítsam. Néhány hónap múlva megjelenik az első könyvem (Csehov világa lesz a címe) és kész a második is, amelynek irodalomelméleti része egyben a most készülő kandidátusi disszertációm egyik fejezete. A Magyar Tudományos Akadémia egyik kutatócsoportjában viszont két éve a kelet-európai irodalmak magyarországi elfogadásának kutatásában veszek részt, tágabb értelemben annak a feldolgozásában, hogy milyen szükségeszerű, illetve véletlen, körülmények határozzák meg, mikor, mit és hogyan vesz át, vagy utasít el egy adott nemzeti irodalom a másiktól, s milyen viszonyozással reagál az átvételre. Tavaly Jugoszláviában a szlavisztikai világkongresszuson pedig egé-

tosnak érzem az órák nyitottságát; általában is, de a nyelvi órákét kiváltképp. Steril körülmények között az élettől gondosan letisztított mondatokkal lassúbb, s azt hiszem kevésbé eredményes a nyelvelsajátítás.

— *Megéri ez a sok munka? Hiszen 30 diákot ha tanít, s ahból talán tízre tesz maradandó hatást ez a követelményrendszer, de az egyetemen évente négyszázan végeznek.*

— Csak 27 hallgatóm van, s 200 szigorlati igénnyel tanuló harmad- és negyedéves hallgató munkájáért felelek a tanszéken, de háromért is csinálnám. A tanítás számomra nem kényszerpálya, ha az lenne, vagy ha azzá válik, már másnap abbahagynom.

— *Említette, hogy mostanában sokkal jobb a Nyelvi Intézetben dolgozni, mint korábban. Van-e ebben szerepe annak, hogy lehetőségük nyílt a sokoldalúbb tevékenységre?*

— Feltétlenül. Sokan még mindig úgy vélik, hogy a nyelvtanár „nyelvtanítson”. Ez a több helyről hallott nézet egyre kevésbé tartható. Legutóbbi intézeti kerekasztal-beszélgetésünkön egy történész hívta fel a figyelmet a nyelvelsajátítás szerepére az idegen nemzetről alkotott kép alakulásában. Mint mondta, még egy nyelvtani mondatot is meg kell nézni ebből a szempontból. S ha „a szorgalmas kolhozparaszt vidáman lépked a mezőn” — típusú iskolai olvasmányainkra gondolunk, könnyen beláthatjuk az igazát... Ez olyan szempont, amelyre viszonylag ritkán gondolunk. Az azonban nyilvánvaló — vagy az kellene, hogy legyen —, hogy nyelvet az tanít eredményesebben, akinek megnyugtató nyelvészeti, pszichológiai vagy éppen szociológiai, illetve a tanított nyelv országáról számottevő történelmi, irodalmi, kulturális ismeretei vannak, s ezeket — nyelvi ismereteivel együtt! — rendszeresen és tudatosan mélyíti, frissíti, óvja a sajnos elkerülhetetlen kóspástól. Ehhez most lényegében adottak nálunk a feltételek. Érdekes, hogy noha általában a közkatonák a forradalmárok, nálunk az a kedvező helyzet alakult, hogy a vezetőik akarják a „forradalmat” és összehangoltan, egyetértésben dolgoznak azon, hogy a Nyelvi Intézet színvonalas oktatási és igényes kutatási lehetőségeket biztosító vonzó munkahely legyen.

— *S mit tesznek azért, hogy ne csak az oktatók érezzék jól magukat, de a hallgatók viszonya is jobb legyen a nyelvtanulás, vagy ahogy ön mondja, a nyelvelsajátítás iránt?*

— Amellett, hogy valamennyi évfolyam számára új, egyetemes, komplex orosz nyelvű jegyzet készül, hogy módszeresen folyik a számonkérés egységesítése, hogy ebben az évben már megindultak az új típusú nagycsoportos nyelvtani kiejtési, tárgyalási korrekciós kurzusok, amellett, hogy kidolgoztuk az élethez közelebb álló és a népgazdaság érdekeit jobban szem előtt tartó szigorlati követelményrendszert, amelynek már szintén folyik a bevezetése, megpróbáljuk egzaktt módon felmérni a hallgatóknak a nyelv és a nyelvelsajátítás iránti viszonyát. Az imént említette, hogy egy volt hallgatóm „még” az orosz is szerette. Ez sok mindent elárul abból a véleményrendszerből, amelyet a diákok az egyetemre magukkal hoznak. Rontott attitűdnek szoktuk nevezni a jelenséget, s többek között ezt is szeretnénk összetevővel együtt megismerni, hogy a magunk keretei között módosítani tudjunk rajta. Ezért szociálpszichológus és számítógépes szakemberek közreműködésével 30 kérdéscsoportból álló, gépi feldolgozásra is alkalmas kérdőívet készítettünk. Már az első, egészen szűk körben végzett próbatelmerések is egy sor pontosan körülhatárolt feladatot jelöltek meg, s a legközelebbi jövőben remélhetőleg már nagyobb következtetések levonására is lehetőséget adó választói körben is elvégezhetjük ezt a hallgatói attitűdvizsgálatot.

— *Köszönöm a beszélgetést.*

Április 11.

A költészet napja

„A költészet az egyik lehetséges és valóságos reagálás a világ dolgaira. Az emberről, világhoz való (rész-) viszonyáról beszél kezdet óta. A költészet közege nélkül nem létezik: közege a mindenkorie eleven ember” — írja Lászlóffy Aladár.

Vannak korok és vannak tájak, ahol és amikor a költészet egyetlen reagálási lehetőség. Ezen a tájon gyakran járnak ily nehéz korok.

E táj gazdag dicső apákban, a túlélés művészeiben gazdag. Törődünk-e eleget azzal, hogy sorstépte századaink szenvedésben fogant tanulságait megfontoljuk? Azzal, hogy kintben szült értékeink közegünkben megmaradjanak: létezőnek?

B. Kiss Tamás:

Hazatalaló

1. (Árva lantosa árva népnek)

Mulátás, cigány terem a tájban,
öröm és jóllakás ritkán.

Vándor lantosok sóhaja
az aszályban biztatón rezdül.

Olyan fogadó kéne,
hol jóllaknánk egymás szavával.
Nem is fogadó:
otthon.

2. (Hazatérés)

Biztonságot nyújtó,
segítségét hívó,
gyámolító,
rámszoruló,
gyengéd,
gyengébb

kezek, arcok, mosolyok, szemek

körülöttem: mióta vártam!

Közös a múltunk, a sorsunk a vágyunk,

egymásból építjük
Déva-vár önmagunkat.

3. (Hazádnak...)

Bölcsöd rideg pusztá —
bölcsöd gyülő város.
Születél magyarnak.

Tűzzé fagyott ólom,
lánggá dermedt hősik,
messzi föld takarnak.

Jéggé olvadt drótok,
fagyá izzott csontok,
messzi föld takarnak.

Árva anyám apja —
árva apám apja:
ápollak, ápollak.

4.

Itt szép nem
bésározódní.
Legalább arcunk maradjon tiszta,
legalább szemünk maradjon tiszta,
legalább
nézésünk
néha.

5.

E föld
árvaságra
fűdél.

„Önmagunk nyílt vállalása...”

A második félévben hosszú viták után kettéosztódott a Polvax. A csütörtöki esteken már több volt a kérdésfelet, mint a vita, s a ve. dég egyre inkább információt szolgáltatott, mint vitára serkentett.

Ezért a csütörtök esték a Polvax-fórum nevet kapták. Mindemellett változatlanul fontosak, sokak által látogatottak, még akkor is, ha színvonaluk váltakozó. Volt ebben az évben is kiemelkedően jó hangulatú beszélgetés, ahol a jelenlevők jó kérdéseit színvonalas vitavezetés egészítette ki, s volt olyan este is, amikor e két tényező egyike vagy másika kifogásolható volt.

Szükség volt azonban a Polvax olyan formájára is, ahol a vita az elsődleges. Emiatt vetődött fel az újítás gondolata. A pénteki Polvaxra lényegesen kevesebben járnak, nincsenek nagy nevek a vitaindítók között, a témák megítélése sem olyan egyértelmű, mint a csütörtökönként fejtettettek. A rövid vitaindítót fiatal oktatóink, KISZ-esek, visszajáró végzetek tartják. Ebben igyekeznek összefoglalni a témáról ismeretes, vagy kevésbé ismeretes véleményeket, felhívják a figyelmet egy-egy szélsőséges álláspontra, vagy a vitás pontokra.

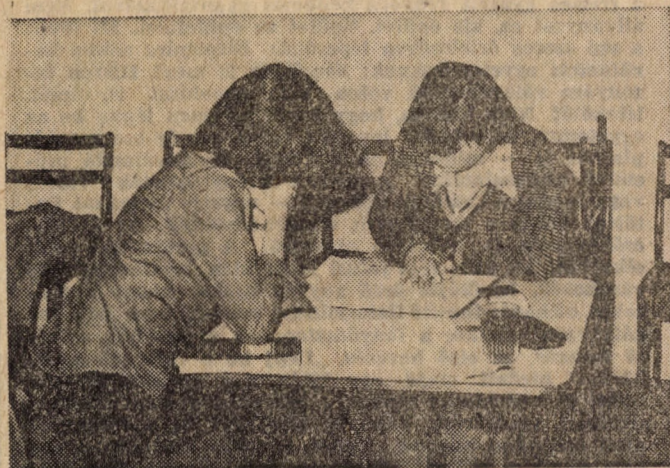
Ezután vita következik, de nemcsak az elképzelések szerint, hanem a valóságban is. Egyre többen szólnak hozzá, érvelnek, cáfolnak, kifejtik véleményüket. Igaz, a témák is izgalmasak: egyetemi demokrácia; hogyan politizálhat a magyar fiatal; hogyan kellene ünnepnünk.

Az első tapasztalatok igazolják azt a vélekedést, hogy nem tudunk elég tömören fogalmazni, világos fonalmént érvelni, meggyőzni másokat a magunk véleményéről, vagy akár elfogadni egy kifejtett álláspontot. De a pénteki Polvax jó iskola ennek megtanulására. A „jelszó” ugyanaz, mint a csütörtöki Polvax indulásakor: „Önmagunk nyílt vállalása”.

Két kolez egy fedél alatt

Látogatás a Veres Pálné utcai kollégiumban

Készül a szakdolgozat

Fotók: Pullai Árpád

(Folytatás az 1. oldalról)

elkötelezettséget és a kritikuságot, azaz a világ szemlélését, megközelítésének módját. A szakmáról pedig annyit, hogy egy területre specializálódunk, az egyéni érdeklődésnek megfelelően. Ez persze nem azt jelenti, hogy az egyéb tárgyakat teljesen elhanyagoljuk; ezekből el kell érni egy bizonyos szintet, meg kell szerezni egy átlagos tudást, s egy témában alaposan elmélyedni. Ebből néha kellemetlenségünk származik egy-egy tanárnál, hiszen — érthető módon — mindenki a maga tárgyát tartja legfontosabbnak. Az a célunk, hogy kompetensek legyünk egy témában.

A szakmai megítélés terén nagyjából egybecsengenek a vélemények. Noha akad olyan is, aki szerint még magasabb színvonalú munkát is lehetne végezni, esetenként nagyobb elvárásokra lenne szükség az egyes szektorokban, azért azt mindenki elismeri, hogy szakmailag sokat jelentett számára a három-négy év kollégium. Többen „életperspektívát” kaptak itt.

Szerteágzóbbak viszont a vélemények a közösségi életet illetően. A hajdan volt legnépesebb közösségről mesél a fáma, miközben van, aki azt emlegeti, hogy ma már kissé megváltozott a társaság. Akkoriban (1970-ben) 25-en indították el a Szakkollégiumot, most (1979-ben) már 68 tagja van az intézménynek. Van, aki létszámnövekedéssel magyarázza a közösség fellelkesülését.

Kocsis Károly: „Azt hiszem nem a felhígulásban keresendő az ok, hanem inkább a társadalmi meghatározottságban. Az alapítás idején a

közgazdasági gondolkodás felénkülése volt jellemző, s megalakítók személyisége is hozzájárult egy jó kollektíva megteremtéséhez. Jelenleg úgy érzem, megváltozott társadalmi közegben élünk, megszűnt, vagy legalábbis alábbhagyott a társadalmi pezsgés, s ez nem hatott kedvezően a kollégiumi közösségre sem. Szerintem most újra pezsgő periódus következik — a gazdasági élet változásai miatt is —, s ez talán befolyásolja majd a mi kis közösségünk alakulását is. Mindezzel együtt úgy vélem, nem rossz ez a mostani társaság. Azt szeretnénk, ha erőnk a közösségben rejlene.”

Többen feltehetik — fel is teszik — a kérdést, hogy vajon hol a helye a szórakozásnak, a szakkoleszosok életében. Bizonyos lemondásokkal, áldozatokkal jár együtt a Szakkolesz — mint azt Póta János megfogalmazta —, hiszen van egy úgynevezett preferencia-rendszer, amely esetleg néhány ember számára belső konfliktusokat okoz, de ezt a belépés pillanatától vállalni kell. Persze ezzel együtt sincs szó aszketikus életmódról.

Természetesen gondot fordítanak a közös szórakozásra is. Nemrég nyílt meg a Nikodémusz Antal által vezetett szakkolesz-klub. Rendeztek diaversenyt, diavetítést, honismereti vetélkedőt. Előadást tartott Veres Pál szexológus, s volt farsang is, hogy csak néhány programot említsünk. (Állítólag a szakkoleszosok nem szeretnek táncolni, sőt rossz nyelvek szerint, ha sok szakkoleszos összejön egy-egy rendezvényen, abból tánc nemigen lesz, beszélgetés viszont annál inkább.)

Gyönyörűen rendbehozták a kollégisták az egyetem segítségével az alagsort. Mini tornatermet fabrikáltak (itt lehet ping-pongolni, súlyt emelni), barátságos társalgót alakítottak ki, s külön szobája van a TV-nek is. Nagy Éva szorgalmas munkáját dicséri a néhány száz kötetből álló könyvtár létrehozása. A közeljövő tervei között szerepel egy olvasószoba és egy kiállítóterem megteremtése is.

Nem feledkeztünk meg természetesen a „mostoha testvérről” a „Veres Pálné-sok” sem. Annál is inkább nem, mert ezeket a helyiségeket például közösen használják. Egyéb körülményekben azonban már nem nagyon hasonlíthatók a szakkoleszosokhoz. Lehet, hogy sokak előtt közismert tény, de a teljeség kedvéért azért megemlítem, hogy a „Veres Pálné-sok” nyolcágas szobákban laknak, szemben a szakkollégisták háromágas szobáival. (Persze akadnak itt is kellemetlenebb, úgynevezett átjáró szobák, amelyeket nem túl költséges panelbeépítéssel elviselethetőbbé lehetne tenni.) Van, akinek ez a nyolcágas szoba kifejezetten felüldülést jelent a középiskolai huszonegyágas terem után, jöhet az azért nem ez az általános. Két iparos lány nemes egyszerűséggel úgy fogalmazott, hogy itt csak tanulni és pihenni nem lehet, különben jó a szállás. Nem véletlen a „szállás” kifejezés, hiszen többeknek pusztán ennyit jelent a kollégium. Papp Simon Judit (II. évf. külgazd.) szerint jónéhányan mentek már orvoshoz, mert az idegek felmondták a szolgálatot. Ezen csöppet sem lehet csodálkozni, hi-

szen ilyen körülmények között naponta egy órát sem tud csendben, nyugalomban lenni az ember. Persze hozzá lehet szokni ehhez is — mint mondják a lányok. Túlzottan sok közös programjuk nem nagyon van a „Veres Pálné-soknak”, de Jutka szerint nem is fontosak a kulturális események, mert az egyetem ide alig öt perc fátásra van, s ott amúgyis meglehetősen bő repertoárból választhat ki-ki magának programot.

A Veres Pálné utcai kollégiumban eltöltött egy hét végülis azt sugallja, hogy nem véletlen a kétféle elnevezés: „Rajk Lászlók” és „Veres Pálné-sok”.

Borsi László

A képzéskorszerűsítés

(Folytatás a 4. oldalról)

a tantervet? Bizonyára szükség lesz a tantervi csiszolásra, ha csak azokat az igényeket vesszük számba, amelyek felvetődtek: a matematikaoktatás arányának kérdése, a társadalom tudományok helye, a vállalati gyakorlat, az óraszám emelésének kérdése a pg és a statisztika oktatás esetében. Egy csokorra való igény elkerülhetetlenül teszi a változtatást. S ez esetben a tanterv sem tabu. Habár az nem lenne jó, ha egy új tantervi munkát előről kezdenénk.

A blokk-kérdésében, amely a vitában súlyt kapott, a rektor elvtárs megerősítette a felszólalók észrevételeit és felhívta a figyelmet arra, hogy jobban kell tudatosítani, hogy tömegoktatásunk ellenébe a blokk-rendszer lehetőséget nyújt az egyéni képzésre.

Noha kevés hangsúlyt kapott a vitában a tanszéki struktúra átalakítása, mégis nyilvánvaló, hogy komoly változások elé kell nézni. Biztos, hogy a működés hatékonyságában van változás tanszék és intézet kérdésében, mégis kritikusan kell nézni a változtatást, mert — mint mondta a rektor elvtárs — egy nagy átalakítási kampányban nagy hibákat lehet elkövetni. Gyakran hangoztatják, hogy az egyetem kari felosztása, idejélműlt rendszer, s ezért sem képes a dékán kezében tartani a tanszékeket. Ennek az okát azonban sokkal inkább a rossz tanszéki vezetésben látja, mint a közép-szintű vezetői gyengeségében.

A politikai gazdaságtan oktatás, egyetemi oktatásunk egyik központi kérdése né-

hány éve rossz értelemben a figyelem középpontjába került — vélekedett Berend elvtárs.

Bevallása szerint jómaga is több hibát követett el ezzel kapcsolatban. Az állami vezetés, erőltette a pg blokk indítását. Máskor pedig nem akarta azt a látszatot keltetni, hogy beleszólt a tanszék dolgaiba, hiszen a tanszék a marxizmus-leninizmus főszólam hatáskörébe tartozik.

A hosszútávú célok jónak bizonyulnak, s az út természetesen nem volt optimális. Kompromisszumokon keresztül mentünk a cél felé, s ezek a kompromisszumok rágták is a koncepciót. Volt úgy, hogy túlszaladtunk a célokon. Fáradozások azonban nem volt hiábavaló. A vitában elismerték azokat a pozitívumokat, amelyekért köszönetet mondott Berend elvtárs azoknak, akik a munkát végezték, a tanszékvezetőknek, az oktatóknak, és azoknak a közép-szintű, és felső szintű vezetőknek, akik a tevékenység irányításából kivették a részüket. Az hogy még sok a gondunk — említette zárszóval Berend elvtárs — nem kedvetleníthet el, hiszen mint az élet minden területén, úgy itt is az abszolút tökéletességhez csak közelíthetünk...

A PÁRTBIZOTTSÁG a képzéskorszerűsítés munkájáról szóló beszámolót az elhangzott rektori és OTB ki-egészítéssel elfogadta. Az 1977-ben hozott határozatot hatálytalanítva a képzés korszerűsítéssel kapcsolatban új határozatot fogadott el, s ezzel a napirendre tűzött témát lezárta.

H. E.

Amikor a háborúnak vége lett... (APN)

Mexikó ezekben a hónapokban a nemzetközi érdeklődés középpontjába került: január végén először a pápa járt itt, hogy megnyissa a III. latin-amerikai püspöki konferenciát. Elődeinél konzervatívabb kijelentései komoly belpolitikai feszültséget teremtettek, és a pápa jelentéséből a júliusi országgyűlési választásra készülő jobboldali pártok próbálták maguknak politikai tőkét kovácsolni — nem is minden eredmény nélkül.

„Krisztus nem volt forradalmár” — jelentette ki II. János Pál, és ezzel háttérbe adta a latin-amerikai papságnak azt a jelentős részét, amely a kontinens haladó mozgalmait támogatja, és sikraszáll egy igazságosabb rendszer megteremtéséért.

Mogyoró és kőolaj

Alig csitulnak el a pápa látogatása által kavart viharok, amikor sor került Carter amerikai elnök látogatására. A látogatásnak az iráni események adtak különleges jelentőséget. A sahelles felkelés idején az iráni olajmunkások sztrájkba léptek, és az Egyesült Államokat öt és fél évvel a híres 1973-as olajválság után újra olajhiány fenyegette.

Ilyen körülmények között Carter utazásának fő célja az volt, hogy ösztönözze a mexikói olajtermelés fokozását.

Miután évekig spanyolul olvasta elalvást a Bibliát, Carter elég magabiztosnak érezte magát, hogy a repülőterén spanyolul olvassa fel Portillo elnököt üdvözlő szavait. Ez az udvariassági gesztus és a szép szavak azonban nehezen találtak utat a mexikói fülekbe: a belvárosban ezrek tüntettek Carter ellen, és a falakon ilyen feliratok jelentek meg: „Carter azért jön, hogy földmogyoróért vegyen kőolajat”. Bár ez a kijelentés nyilvánvalóan túlzás, de azért jól tükrözi a mexikói közhangulatot.

A látogatás idején gyakran emlékeztettek a múlt század végi diktátorelnökök, Porfirio Diaz azóta szinte már közmondássá vált szá-

Két ösztöndíjas Mexikóban

vaira: „Szegény Mexikó, távol az Istentől, közel az Egyesült Államokhoz.” Mexikóban még nem fejezték el, hogy 1948-ban az Egyesült Államok elfoglalta Mexikó egykori területének a felét, és azóta is minden lehetséges eszközt felhasznál, hogy számára kedvezően alakuljon a déli szomszéd politikája.

Ez a törekvés az első jelentős vereséget 41 évvel ezelőtt, 1938. március 18-án szenvedte, amikor Cardenas, akkori elnök államosította az amerikai olajtársaságok mexikói vagyonát. Ezt követően harminc évig keveset lehetett hallani a mexikói olajtermelésről: az állami kőolajvállalat, a PEMEX főleg a korrupcióról és a hatékonyság hiányáról volt híres.

Kiegyensúlyozott növekedés

Megváltozott a helyzet, amikor Portillo elnök az erélyes üzletembert, Jorge Diaz Seranót nevezte ki a PEMEX élére. Minden jelentősebb külföldi segítség nélküli feltárások kezdődtek, amelyek komoly eredménnyel jártak. Ma már az ország bizonyított olajtartaléka meghaladják a 40 milliárd barrelt (5,7 milliárd tonna), és ezzel Mexikó a hatodik helyet foglalja el a világranglistán. A napi termelés 1,5 millió barrel (ez évi 78 millió tonnának felel meg), és ennek a mennyiségnek az egyharmada kerül exportra. A tervek szerint a termelés 1980-ra napi 2,2 millió barrelre nő majd.

Az Egyesült Államok szívesen venné, ha Mexikó gyorsabban növelné olajtermelését (ennek a természeti feltételei megvannak), Portillo elnök azonban hajthatatlannak mutatkozik. Nem akarja, hogy Mexikó kizárólagosan kőolajexportáló országgá váljon. Kijelentette, hogy Mexikó nem az Egyesült Államok, hanem saját szükségleteit veszi figye-

lembe, amikor az olajtermelésről dönt. Annyi olajat akar csak exportálni, hogy az abból származó jövedelmet nyugodt körülmények között be lehessen ruházni a gazdaság egyéb ágazataiba. El akarják kerülni, hogy a túl gyors fejlődés felkészületlenül találja az országot.

Egy ilyen mesterséges fellendülés megnövelné az ország függőségét az Egyesült Államokkal folytatott külkereskedelemtől, és fokozná a szakemberhiányt. Már így is tovább nőtt a kőolajexport megkezdése óta az Egyesült Államok részaránya a mexikói külkereskedelemben. 1974-ben az Egyesült Államok részaránya a mexikói exportból 53 százalék, az importból 62 százalék volt, 1977-ben már 59 százalék és 64 százalék.

Ezenkívül az iráni események megmutatták, hogy az olajexportból származó bevételek alapuló kiegyensúlyozatlan, gyors gazdasági növekedés komoly belpolitikai kockázattal járhat.

Mexikó más utat választ: hatalmas összegeket költenek oktatásra, családtervezési propagandára, a mezőgazdaság fejlesztésére és munkajelzős munkahelyek létrehozására. Ennek a politikának a sikere csak évek múlva mérhető majd le, de az már most megfigyelhető, hogy a kormányzat igyekszik csökkenteni az ország függőségét a nagy északi szomszédtól.

Vendégmunkások

A Carter-látogatás másik fő témája az illegális mexikói vendégmunkások kérdése volt. Mexikóban nem tekintik szerencsés dolognak, hogy sok mexikói az Egyesült Államokban kénytelen munkát vállalni — természetesen az amerikai munkabérenél alacso-

nyabb fizetésért. Nem ez a munkanélküliség leküzdésének a módja; ez csak ideiglenes megoldás lehet. A mexikói álláspont azonban az, hogy a vendégmunkások helyzetét törvényszerűsíteni kell. Az Egyesült Államok engedélyezze számukra a szabad határátlépést, részeseüljenek igazságos fizetésben és társadalombiztosításban.

Ezzel szemben az Egyesült Államok azt követeli, hogy Mexikó akadályozza meg, hogy további illegális vendégmunkások lépjenek át a két ország határát. Carter csak azt ígérte meg, hogy akik már évek óta az Egyesült Államokban tartózkodnak „igazságos bánásmódban” fognak részesülni. Megegyezés ebben a kérdésben sem született, így Carter csak három kisebb jelentőségű megállapodásnak köszönhető, hogy nem kellett teljesen üres kézzel hazatérnie.

A Giscard-vizit

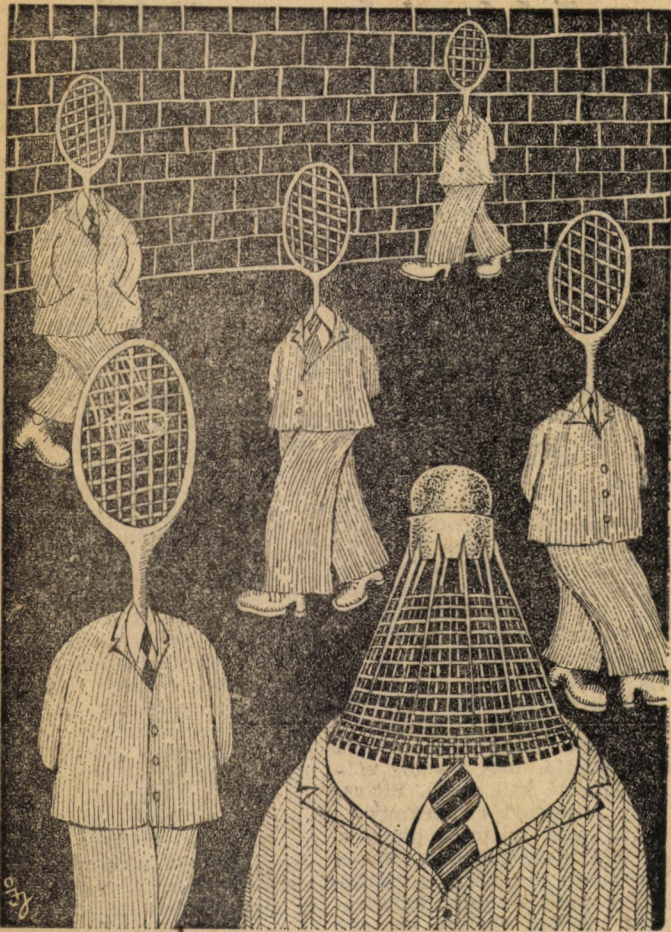
Carternál sokkal szívélyesebben fogadták Mexikóban február végén Giscard d'Estaing francia elnököt, ami bizonyosan nem esett jól Carternek. Ez a szívélinesség annak tudható be, hogy Mexikó diverzifikálni szeretné külkereskedelmi kapcsolatait, és erre jó lehetőséget kínál a Franciaországgal folytatott külkereskedelemben. Jelenleg Franciaország ugyanis csak 0,8 százalékkal részesedik a mexikói exportból, és 3 százalékkal az importból. Mexikó nem olajszállítmányokkal szeretné a francia viszonylatban mutatkozó deficitet csökkenteni, hanem abban érdekelt, hogy Franciaország több mexikói iparcikket vásároljon.

A három fontos látogatás után Mexikóban a figyelem a külpolitikáról újra a belpolitikára terelődik. Júliusban országgyűlési választások lesznek, és már megkezdődött a TV-ben, az újságokban és a házfalakon a választási kampány.

Réthy Imre

(Folytatása következik)

A karikatúrát készítette: Izsák Jenő

TRÉFÁK

Az úttárs mondja: Te jó ég, maga milyen idegesen vezet. Talán tart egy esetleges balasztól?

— Tulajdonképpen nem, csak hogy babonás vagyok és ez a tizenharmadik lenne.

Flink úr panaszkodik: „Statistikát olvastam arról, hogy ezer ember közül egy magasabb 1 méter 95-nél. És éppen ez állt tegnap este előttem a moziban.

Önagysága a nagyszálló portáján:

— Látták a férjemet? Már megérkezett?

— Milyen névre nagyságos asszonyom?

— Siebert, vagy Sabert vagy valami hasonló.

A milliomos az orvoshoz:

— Ön a legnagyobb reményem az öregségemre.

„Ön is nekem” — válaszol az orvos.

— En tangót táncolok. És ön? — kérdezi a lány tánc közben a partnerét.

MŰEMLÉK

Új létesítménnyel gyarapodott egyetemünk! Már belépőkor szemünkbe ötlök, s felkísér a második emeletig a frissen gyalult fenyőfa kellemes gyantaillatával. Nem állványzat ez, kis épület. Épület az épületben. Mi több: a szó szoros értelmében lépcsőház. Bizonyára sokba kerülhetett egyetemünknek; becsülik is meg! Hiszen bizonyára választhatnak volna más megoldást is, olcsót, lélekölőt. Nem hiszem, hogy bárki szívesen lépne be az egyetemre, ha például leverték volna a még megmaradt plafont is — minekutána a később restaurálandó műemlék gipszmintákat gondosan lefényképezték volna, vagy esetleg — szintén gipszből — negatív formákat öntöttek volna a megmaradt díszítményekből. Az új lépcsőház szép és nemesen egyszerű. A portálfülke előtt elkerített kis rész régi falusi idillt idéz, kerítésnek dőlő várakozók, házikóját őrző anyóka-apóka. Ahogy a diákokat, othontcsinósító fiataljainkat nézem, nem kell sokáig várni, amikor a fenyőoszlopokon megjelenik az első faragás, az első bevésés. „Lépj be a fafaragó szakkörbe!” hirdeti majd egy tábla, s a képzőművészker festői is működésbe lépnek, s izléses, népi művumokkal (tulipán, margaréta, galamb) pingálják ki a fafaragók által szabadon hagyott terepet. S aztán egy szép napon megjelenik a műemlékbizottság, s intézkedik lépcsőházunk-tákolmányunk védelmére, miközben az egyetemen az oktatás zavartalanul folyik...

—cs—

Ez is, az is

Egy kislány az állatkertben kíváncsián nézeget egy szép színes papagájt. Amikor már tíz perce áll a ketrec előtt, a papagáj dühösen rákiált:

— Minek bámulsz ennyire?!

— Bocsnat — mentegétezik a kislány — azt hittem, hogy ön papagáj.

— Dohányzik?

— Nem, doktor úr.

— És mi van a szeszszel?

— Nem iszom.

— És a nők?

— Soha nem érdekelték.

— Nem tesz semmit, majd csak találunk valamit, amitől eltilthatom.

— Hogy ízlik önnek a hús?

— Kérdezi a pincér a vendéget.

— Mint szakember, azt mondhatom önnek, hogy kiváló anyag!

— Ön hentes?

— Nem, cipész vagyok.

— Nem akarok tovább együtt élni a férjemmel — mondja a boldogtalan feleség a barátjának.

— Miért?

— Azért, mert szívesebben foglalkozik a bélyegeivel, mint a házastársi kötelezettségeivel, amelyeknek teljesítése közben is csak a bélyegekre gondol!

— Sporttal az egészséget!

— mondta a futballista és kiköpte a frissen kivert fogát.

— Jankó, ne mondd meg a mamának, hogy mennyi sört ittam!

— Ne félj, papa, hiszen csak tízig tudok számolni.

Két egyetemi tanár, az atomfizika jeles szakértője, egy vendéglőben üldögél és élénk eszmecserét folytat. Egyszer csak jóalakú, csinos fiatal nő megy el az asztaluk mellett. A két tudós hirtelen elhallgat, a nőre bámul. Végül az egyik így kiált fel:

— Bizony, néha milyen érdekes atomcsoportosulások fordulnak elő a természetben!

— Hogy lehetséges, hogy John kártyán mindig nyer, a lövészernyő pedig mindig veszít?

— Az oka nyilván az, hogy a lovakat nem tudja saját kezűleg megkeverni.

— Soha életemben nem találkoztam csúfabb emberrel, mint az új pénztárosunk! Kancsal, görbe orrú, elálló fülű és lángvörös hajú!

— No persze, szépséggel nem tündököl — viszont mi-

HUMORZSÁK

— Ismerek egy televízió-bemondót, akinek szép, sokszínű hangja van.

— Mire jó ez, amikor a legtöbb embernek még nincs színes televíziója?

— Most pedig részletesen mondja el, hogy történt a bal eset.

— Az autót én vezettem kérem szépen... A baj csak az volt, hogy a férjem ült a kormánynál!

A feleség meglátogatja férjét, aki már egy éve ül a börtönben.

— Jozsó, a gyerekek már nőnek és joguk van ahhoz, hogy egyes dolgokat megtudjanak...

— Milyen dolgokat? — Például, szeretnék tudni, hova dugtad azt, amiért ülsz?

— A férjem azzal fenyeget, hogy megöl! — panaszkolja egy asszony a londoni rendőrségen.

— Drága asszonyom, tehetetlenek vagyunk... — hangzik a válasz. — De ha valóban megöli önt, legyen nyugodt, azonnal lecsukjuk őt!

— Igazgató elvtárs, önről álmodtam — mondja a titkár-nő.

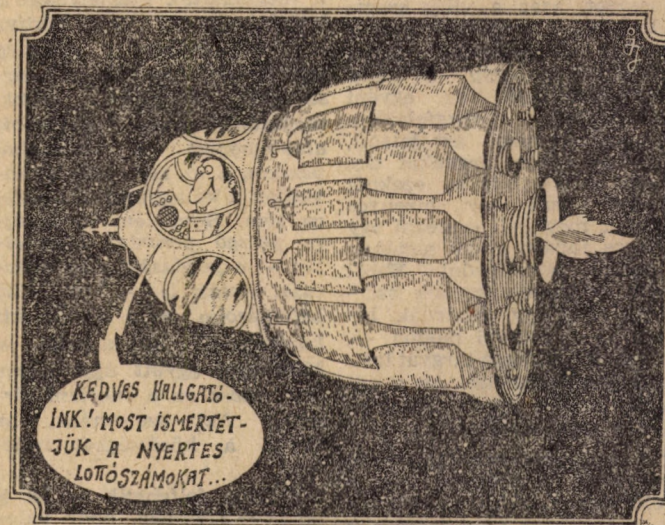
— És mit csináltunk?

— Semmit!

— Na, ez egészen rám hasonlít!

— Kérem szépen, megmérne nekem ezt a csomagot? — Persze. Egy kiló 74 deka! Megkérdezhetem, hogy mi van benne?

— Két kiló hús van benne, amit egy pillanattal ezelőtt vettem öntől. Csak a papírt cseréltem ki rajta!

A rajzot készítette: Izsák Jenő

Párbeszéd

lyen jellegzetes, különleges ismertetőjelei vannak!

Párbeszéd az üzletben.

Eladó: Sajnos, madame, ma csak ilyen apró tojásaink vannak.

Vásárló hölgy: Miért nem küldi vissza őket a gazdaságba, hogy a tyúkok még egy kicsit üldögéljenek rajtuk?!

John, engedj meg, hogy részvételem fejezzem ki. Halottam, hogy az úr magához szöktetted a harmadik feleségedet...

— Igen, én pedig elvettem egy negyediket.

Jean beidéztek a bíróságra és 200 frankra büntették azért,

mert a szomszédját disznónak nevezte.

— De hát, bíró úr — mentegétezték a vádlott — a múltkor, amikor ugyanezt követtem el, csupán 150 frank büntetésre ítélték.

— Sajnálom, nem tehetek semmit — érvet a bíróság. A disznóhús megrágt!

A híres író egy olyan penzióban szállt meg, amelynek tulajdonosnője roppant kíváncsi asszony volt. Az író egyszerűen nem állta meg és így szólt hozzá:

— Madame, abba már beletűrődtem, hogy ön elolvassa a leveleimet, abba azonban nem egyezhetek bele, hogy válaszol is rájuk!

A házaspár beszélget.

Feleség: Drágám, nem tudnád kiséperni a szobát?

Férj: Olyan rosszul érzem magam drágám. Látod, hogy reszket a kezem: görcs rázza!

Feleség: Hát ez remek! Akkor könnyen kirázhatod a szőnyeged.

Özvegy: Szegény John, annyira szerettem, hogy hajlandó volnék most azonnal követni a sírba!

A család jóbarátja: Susan, legyen irgalmas, legalább ott hagyjon békét szegénynek!

Az impresszárióhoz beállít egy artista:

— Monsieur, én görkoresolya-akrobata vagyok, és görkoresolyával le tudom írni a nyolcszáznyolcvannyolcszáznyolcszáznyolcvanötös számot!

— Attól tartok, ez nem túlságosan eredeti műsorszám.

— Lehet, monsieur, de én római számokkal írom le!

Aforizmák

Az ember könnyűszerrel bizonyos határok között tarthatja magát — ha ezeket a határokat őrzik.

(Rudi Mill, osztrák filozófus)

A saját vélemény — mindenkinek a magánügye.

(Sumér közmondás)

Milyen nehéz lehet a revizornak ököllel az asztalra csapni — ha az telides-tele van könyvvel!

(Husvét-szigeti revizorok szájhagyományja)

Ne higgy azoknak, akik hagyják, hogy becsapd őket. Ne döngess nyitott ajtót — várd meg amíg kinyitják.

(M. Gáin amerikai szociológus „Száz hasznos tanács a háztartásban” című könyvéből)

Megvárni, amíg megkönyörül rajtad a sors — gyengék osztályrésze. Alázatosan hajlongva kell elébe járulni.

(M. Gáin amerikai szociológus)

Amikor az árak emelkednek — az igazság egyre olcsóbb lesz.

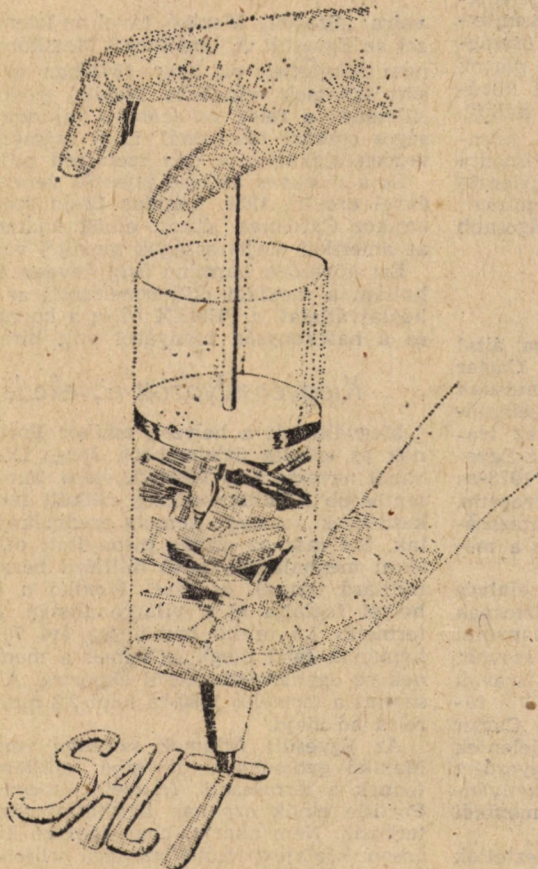
(Krétai közmondás)

A per alap gondolata az, hogy ha két hang leleplezi egymást — akkor az igazság okvetlenül kiderül.

(B. Shaw, angol drámaíró)

A rajzokat készítette: Loczi

POZCHITASH

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Feltétlenül szerkesztő: FARKASINSZKYNE HALÁY EDIT
Szerkesztőség: 1093 Budapest, IX. Dimitov tér 8.
Telefon: 174-548
Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat
Budapest, VIII. Blaha L. tér 3.
Felelős kiadó: CSOLLÁNY FERENC
79-1407. Szikra Lapnyomda
Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN
vezérgazdát